

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

PERIODICALS
February 25, 1998

Vol. LXXXVII Kaina 50 c.

TREČIADIENIS — WEDNESDAY, VASARIS — FEBRUARY 25, 1998

Nr. 39

Aptartas pasiruošimas galimiems veiksams Irake

Vilnius, vasario 24 d. (BNS) — Lietuvos parlamentarijai palydinti įvertino Lietuvos diplomatinę ir karinę pasirengimą dalyvauti galimoje tarptautinėje akcijoje prieš Iraką.

Seime antradienį įvyko bendras Užsienio reikalų komiteto ir Nacionalinio saugumo komiteto posėdis, kuriame krašto apsaugos ministras Česlovas Stankevičius ir URM Politikos departamento direktorius Vygaudas Ušackas su pažindino parlamentarus su tarptautine padėtimi, pirmadienį Jungtinėms Tautoms ir Irakui pasiekus susitarimą dėl ginkluotės inspekcijų šioje valstybėje.

„Lietuva yra paskatinta fakto, kad vasario 23 d. JT generalinio sekretoriaus Kofi Annan pavyko pasiekti susitarimą dėl galimybės JT Specialiosios komisijos inspektoriams tęsti darbą“, sakė V. Ušackas.

Kiek atslūgus įtampai dėl Irako krizės, Seimo NSK ir URK nariai nusprendė antradienį visuotiniame posėdyje nesvarstyti klausimo dėl Lietuvos dalyvavimo tarptautinėje akcijoje.

Posėdžiui pirmininkavęs Seimo URK vicepirmininkas Rimantas Dagys teigė, jog

„sunku pasakyti“, kaip parlamentarijai balsuotų, svarstant galimybę Lietuvai dalyvauti tarptautiniuose veiksniuose dėl Irako krizės, tačiau posėdžio metu prieštaraujančiųjų galimam dalyvavimui „beveik nebuvo“.

Antradienio popietę Lietuvos URM išplatino pranešimą, kuriame reiškiamas įsitikinimas, kad „tik besąlygiškas Irako bendradarbiavimas įgyvendinant JT Saugumo Tarybos rezoliucijas gali užtikrinti diplomatinę krizės sprendimą“.

Praėjusią savaitę Lietuvos URM paragino išnaudoti visas diplomatinės galimybes sprendžiant Irako ir JT priešpriešą, tačiau išsipareigojo, kad Lietuva parems ir kitus tarptautinius koalicijos veiksmus.

Buvo teigiama, kad Lietuvoje formuojama humanitarinės srities specialistų grupė bei ruošiamą technika galimam dalyvavimui veiksniuose, kuriais būtų siekiama užtikrinti JT ST nutarimų įgyvendinimą. Lietuva svarstė galimybę pasiųsti ir regioną kovos su cheminio ginklo padariniais karinius specialistus bei vieną laivą, tačiau šių žinių oficialūs pareigūnai nepatvirtino.

Sumažinus ministerijų skaičių, problemų nesumažėtų

Vilnius, vasario 23 d. (BNS) — Seimo Sveikatos reikalų komitetas Seimui ir vyriausybei rekomendavo kolkas nesvarstyti Sveikatos apsaugos bei Socialinės apsaugos ir darbo ministerijų sujungimo klausimo.

Pirmadienį komiteto posėdyje pažymėta, kad socialinės apsaugos, darbo rinkos reguliavimo, sveikatos apsaugos sistemos tebėra pertvarkomos, tad ministerijų sujungimas komplikotų jų eigą.

Komitetas mano, kad sujungus ministerijas, susidarytų blogesnės galimybės valdyti sveikatos apsaugos reformos įgyvendinimą dėl pernelyg plačių naujosios ministerijos funkcijų bei sumažėjusių ministerijos vadovų įgaliojimų naujojoje ministerijoje.

Numatoma, kad po tokio vyriausybės žingsnio suprastėtų specifinių sveikatos sistemų problemų sprendimas.

Apie krizę Baltarusijoje parlamentarijai išdrįso papasakoti Lietuvoje

Vilnius, vasario 20 d. (BNS) — Aleksandr Lukašenko valdomoje Baltarusijoje vis labiau įsigali represijos, gąsdinimai, grasinimai, nukreipti prieš autoritarinio prezidento režimui nepaklusnčius asmenis, penktadienį spaudos konferencijoje Vilniuje pareiškė Baltarusijos parlamentinės opozicijos atstovai.

Pasak Baltarusijos Aukščiausios Tarybos „Pilietinio veiksmo“ frakcijos vadovo Stanislav Bogdankievič, opozicijos draudžiama pasisakyti per žiniasklaidos priemones, todėl jis ir dar keli parlamentinės opozicijos atstovai atvyko į Lietuvą, norėdami informuoti apie tikrąją padėtį A. Lukašenko valdomoje valsty-

boje.

Lietuvoje lankosi šeši 1996 m. A. Lukašenko paleistojo parlamento nariai.

Pasak S. Bogdankievič, Baltarusijos žiniasklaidai skleidžia informaciją apie tariamai spartų ekonomikos augimą, tačiau valstybės ūkis smarkiai smunka.

Baltarusijoje vidutinis darbo užmokestis tesiekia 70 JAV dolerių, vidutinės senatvės pensija — 25 JAV doleriai, o infliacija yra net 63 proc.

Pasak opozicijos atstovų, gyventojų mirtingumas padidėjo 40 proc. nuolat mažėja vidutinė gyvenimo trukmė.

S. Bogdankievič teigė, jog be parlamento sutikimo buvo suimti du deputatai, kurie nuolat pasisakė prieš pre-

Vasario 24 dieną Seimo rūmus Vilniuje „gyva“ grandinė apjuosė protesto mitingą susirinkę Lietuvos gyventojai, nepatenkinti „Lietuvos telekomo“ įvestais įkainiais, pabranginusiais vietinius telefoninius pasikalbėjimus. (Elta)

Vilniuje protestuojama prieš telefonų įkainius

Vilnius, vasario 24 d. (BNS) — Antradienio vidurdienį Vilniuje, šalia Seimo rūmų, apie 1,000 mitinguoju pradėjo protesto akciją prieš vietinių telefonų pokalbių apmokestinimą.

Akcija prasidėjo mitingu prie nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos, kuriame mitinguojuj ragino atsistatinti Ryšių ir informatikos ministrą Rimantą Pleikį bei premjerą Gediminą Vagnorių.

Po to mitingo dalyviai, sušikibę rankomis, apjuosė Seimo rūmus reikalaudami atšaukti mokesčių už vietinius pokalbių telefonų.

Mitinguojuj ragino, kad su jais pasikalbėti išeitų Seimo nariai, tačiau tai padarė

tik vienas protesto organizatorių — profsąjungų vadovas, parlamentaras Algirdas Syšas.

Organizatoriai paragino panašų protestą surengti per naujojo prezidento Valdo Adamkaus inauguraciją vasario 26 dieną ir pagrasino streikais, jei mokesčiai už vietinius pokalbių nebus atšaukti.

Remiantis paskutiniaisiais BNS pranešimais, ryšių ir informatikos ministro Rimanto Pleikio įsakymas dėl naujų telekomunikacijų paslaugų įkainių liko galioti.

Seimo nariai vardinio balsavimo nepritare, kad vyriausybė laikinai sustabdytų ministro įsakymą.

Už įvestą vietinių pokalbių

apmokestinimą balsavo 77, prieš — 48 Seimo nariai.

Seimo socialdemokratų frakcijos narys Vytenis Andriukaitis paskelbė, kad jis ir socialdemokratų vadovas Aloyzas Sakalas kreipsis į Konstitucinį teismą, kuris išaiškintų, ar Rimanto Pleikio įsakymas dėl naujų telekomunikacijų paslaugų įkainių įvedimo yra teisėtas.

Pagal galiojančius įstatymus, Konstituciniame teisme galima apskųsti tik vyriausybės bei Seimo priimtus juridinius aktus.

V. Andriukaitis teigė, kad socialdemokratai Seimui siūlys paskelbti nepasitikėjimą R. Pleikiui.

Centristai reikalauja paleisti kaltinamąjį

Vilnius, vasario 24 d. (BNS) — Centro sąjunga pareiškė, kad kalinamas Seimo narys Audrius Butkevičius būtų paleistas iš tardymo izoliatoriaus.

„Nematome pagrindo šiuo metu laikyti A. Butkevičių tardymo izoliatoriuje, nes pagrindiniai bylos liudytojai išsakyti, pagrindiniai veiksmų atlikti“, spaudos konferencijoje antradienį sakė Centro sąjungos vicepirmininkas Egidijus Bickauskas.

„Dričiau teigti, kad nuo pat pradžios A. Butkevičius byla turi politizuotą pobūdį“, teigė E. Bickauskas, kartu pabrėždamas CS nuostatą, kad jei A. Butkevičius padarė nusikaltimą, jis turi būti griežtai ir teisingai nubaustas.

E. Bickauskas tai pat kritikavo, jog vertinimu, per tyrimą teisėsaugos neteisėtai operatyvinių veiklos priemonių panaudojimą Seimo nario atžvilgiu.

* **Trys Lietuvos karininkai išvyko į JAV** susipažinti su paieškos ir gelbėjimo darbų organizavimu. Vizitas yra Lietuvos ir JAV karinių mainių programos „Military to Military“ renginys, kuriame Lietuvos gynybos pareigūnai, atsakingi už avarijos patyrusių lėktuvų bei laivų paieškos bei gelbėjimo darbų organizavimą, susipažins su amerikiečių patirtimi šioje srityje. Lietuvos delegacijoje yra karinių oro pajėgų karininkai bei jos vadovas Civilinės saugos departamento paieškos ir gelbėjimo centro koordinatorių pulkininkas leitenantas Algimantas Gustaitis.

Pasaulio naujienos

(Remiantis BNS, Reuters, DPA, AP, Interfax, ITAR-TASS, Belpan, RIA ir ELTA žinių agentūrų pranešimais)

New Yorkas. Jungtinių Tautų generalinis sekretorius Kofi Annan ir Irako premjero pavaduotojas Tareq Aziz pirmadienį pasirašė susitarimą, kuriuo siekiama išvengti JAV vadovaujamų karinių veiksmų prieš Bagdadą. Irakas sutinka su visais atitinkamais JT Saugumo Tarybos nutarimais ir įsipareigoja talkininkauti JT Specialiajai komisijai (UNSCOM), kuri atsakinga už Irako masinio naikinimo ginklų pašalinimą, suteikdamas „neatidėliotiną, besąlygišką ir nevaržomą“ galimybę patekti į visus pageidaujamus objektus. UNSCOM savo ruožtu turi gerbti teisėtus Irako rūpesčius, susijusius su „valstybiniu saugumu, suverenumu ir orumu“. Aštuoni vadinami „prezidento objektai“, kuriuos Irakas laiko slaptais, bus tikrinami, laikantis specialių procedūrų. Tikrinimus atliks nauja speciali grupė, kurioje dalyvaus UNSCOM tikrintojai ir K. Annan paskirti diplomatai. Visus šios grupės surinktus duomenis UNSCOM išnagrinės, pateikdama ataskaitą Saugumo Tarybai. Visiems kitiems tikrinamiems rajonams, objektams, įrangai, dokumentams bei transporto priemonėms galios esamos UNSCOM procedūros.

Vašingtonas. Pirmadienį JAV Kongreso vadovai pareiškė netikėti, kad Irakas visiškai laikysis susitarimo atverti numanomas ginkluotes saugojimo vietas JT inspektoriams. Senato respublikonų daugumos vadovas Trent Lott apibūdino Kofi Annan pasiektą susitarimą su prezidentu Saddam Hussein, kaip „teigiama žingsnis“, tačiau teigė, kad Amerikos pajėgos Persijos įlankoje turi likti pasirėmusios smogti karinį smūgį, jeigu susitarimas būtų sulaužytas. Demokratai vadovai išreiškė pasitenkinimą susitarimu, užkirtusiu kelią krizei, kuri atrodė neišvengiamai vesianti į ginkluotą konfliktą. Tačiau ir respublikonai, ir demokratai pareiškė, kad K. Annan sėkmė bus patvirtinta tik tada, kai JT inspektoriai pabandys tikrinti anksčiau uždarytus objektus.

Teheranas. Irano UR ministras Kamal Kharrazi antradienį teigiamai įvertino Europos Sąjungos sprendimą ministrų lygiu atnaujinti dvišalius kontaktus su Iranu. Pirmadienį Briuselyje ES užsienio reikalų ministrai nusprendė atkurti aukšto lygio diplomatinį santykius su Iranu, kurie nutrūko pernai, kai Vokietijos teismas nustatė, kad Teherano vadovybė yra susijusi su 1992 metais Berlyne įvykdymis politinėmis žmogžudystėmis. Teheranas griežtai paneigė jam iškeltus kaltinimus. Po Vokietijos teismo sprendimo ES valstybės iš Irano atšaukė savo ambasadorius, kurie grįžo į Teheraną tik lapkričio mėnesį.

Vašingtonas. JAV administracija toliau propaguoja NATO plėtimąsi, pasinaudodama Pentagono pateikta mažesne jo išlaidų sąmata. Anksčiau kai kurie JAV Kongreso nariai reikėdavo nenorėti NATO, susiropinę dėl didelių išlaidų, tačiau naujoji Gynybos departamento parengta sąmata patvirtina ankstesnius NATO apskaičiavimus, kad trijų naujų valstybių priėmimas per 10 metų atsieitų tik 1.5 mlrd. dolerių, o JAV turės padengti tik maždaug ketvirtadalį šios sumos.

Tbilis. Artimiausiu metu teroristams, Vakarų Gruzijoje pagrobusiems įkaitus, bus paskelbtas ultimatumas be jokių sąlygų paleisti belaisvius, pranešė Gruzijos generalinis prokuroras Džamlet Babilasvili. Kreipdamasis į teroristus, kurie šeštą parą įkaitais laiko tris Jungtinių Tautų karinius stebėtojus, Dž. Babilasvili sakė, kad Gruzijos valdžia „nenuiteikusi agresyviai“ ir pasiryžusi humaniškai elgtis su teroristais, jeigu jie be jokių sąlygų paleis įkaitus, sudės ginklus ir pasiduos valdžios atstovams. Paklaustas, kokių priemonių bus imtasi, jeigu teroristai atsisakys vykdyti ultimatumą ir ar neketina teisėsaugininkai leisti teroristams pasitraukti iš kaimo, Dž. Babilasvili pareiškė, kad bus taikomos „tokios, kaip ir visame pasaulyje, priemonės“.

Jeruzalėje įsikūrus Simon Wiesenthal centras išplatino pareiškimą, kuriame ragina į Izraelį atvykusį Latvijos prezidentą Guntį Ulmanį valstybės vardu atsispausti už latvių dalyvavimą žudant žydus II pasaulinio karo metais. Pareiškime Ulmanis kviečiamas oficialiai pripažinti, kad Latvijos piliečiai dalyvavo nacių nusikaltimuose, bei imtis žygių, kad Latvijoje ir užsienyje gyvenantys nusikaltėliai būtų nubausti. Iš maždaug 70,000 žydų, prieš II pasaulinį karą gyvenusių Latvijoje, daugiau kaip 95 proc. buvo išžudyti.

Talinas. Estijos užsienio reikalų ministras Toom Hendrik Ilves paragino užsienyje gyvenančius tėvynainius grįžti į protėvių žemę. Pirmadienį Stokholme iškilmingame susirinkime, skirtame Estijos nepriklausomybės 80-osioms metinėms, jis pasakė, kad Estijai labai reikia kvalifikuotų specialistų, todėl į tėvynę grįžtantiems tautiečiams bus sudarytos puikios galimybės.

Minskas. Baltarusijos laudies fronto (BLF) jaunimo organizacijos aktyvistai 19-metis Aleksej Sibilovskij ir 16-metis Vadim Lobkevič buvo nuteisti pusantros metų kalėti. Pirmasis bausmę atliks sugriežtinto režimo kolonijoje, antrajam bausmės vykdymas atidėtas 2 metams, jis paleistas į laisvę teismo saleje. „Jaunafiontininkai“ buvo kaltinami tuo, kad darė teisėtvarkos pažeidimus „iš anksto susitarę, be priežasties, iš chuliganų grupės paskatų, itin cinikiškai ir įžūliai, siekdami sukelti triukšmą, riaušes, norėdami pasigirti“. Praėjusių metų rugpjūtį jie aprašinėjo namų sienas, taip pat Lenino ir Dzeržinskio paminklus šokiais prieš prezidentą, pripiešė Baltarusijos tautinių simbolių, nuo vietos rajono vykdymo komiteto pastato nuplėšė dabartinę valstybės vėliavą ir vietoj jos iškėlė buvusią.

Tbilis. Iš Vokietijos į Tbilisį buvo išgabentas šarvuotas automobilis „Mercedes-600“, kurį VFR vyriausybė padovanojo Gruzijos prezidentui Eduard Ševardnadze, pranešė Vokietijos ambasados Tbilisje pirmoji sekretorė Ina Lepele.

* **Vasario 17 d. Lietuvos Generalinis prokuroras Kazys Pėdnyčia** išleido įsakymą, kuriuo įpareigojo visus prokurorus atsiskaityti aukštesnėms instancijoms, jeigu teismas byloje priima išteisinamąjį nuosprendį, arba nutraukia bylos nagrinėjimą.

KALENDORIUS

Vasario 25 d.: Pelenų diena. Viktoras, Terezijus, Margiris, Rasa, Regimantas.

Vasario 26 d.: Aleksandras, Izabelė, Jogintė, Jorūnė, Aurimė. 1885 m. gimė Lietuvos prezidentas Aleksandras Stulginskis.

SKAUTYBĖS KELIAS

Redaktorė j.v.s. Irena Regienė

LSS SKAUČIŲ SESERIJS VADIJOS PASIRUOŠIMAI TAUTINEI STOVYKLAI

Pradėjome jubiliejinus 80 skautiško gyvenimo metus. Tai metai VIII Tautinės stovyklos, kuriai jau pradėjome sparčiai ruoštis. Sudarome stovyklų ir pastovyklių vadovybes, planuojame šią didelę skautišką šventę kuo iškilmingiau atšvęsti. Šiame aplinkraštyje suteiksiu Jums kiek galima daugiau informacijos apie Tautinę stovyklą.

Stovyklos data ir vieta:

Rugpjūčio 8-20, Treasure Valley Boy Scout Camp, Paxton, MA. Visi vadovai suvažiuos rugpj. 8 d., o skautai atvyks iki rugpj. 9 d. Stovyklos atidarymas įvyks sekmadienio, rugpjūčio 9 d. vakare.

Stovyklavietė:

Stovyklavietė yra 1,600 akrų plotas, prie labai gražaus ežero. Stovyklavietėje yra nemažai pastatų: konferencijos centras, virtuvė, salė, valgykla, rankdarbių ir žuvavimo įrankių nameliai, krautuvelė ir kt.

Stovykliniai užsiėmimai:

Stovyklautojų vartojimui yra nemažas kiekis laivelų — burinių, kayakų, karinių baidarių ir vienas 20 pėdų burlaivis. Taip pat yra geras paplūdimys maudimuisi. Yra daug vietos išskylauti, pioniros vieta, šaudykla (Rifle range), žuvavimo įrankiai, bei šaudymas lanku (archery).

Pastovyklės:

Kiekvienoje pastovyklėje yra platformos palapinėms, „aerodak shelters“ pastogė su cementinėmis grindimis ir stalais, bei virtuvė su vandentiekio maisto pasigaminimui.

Palapinės:

Stovykloje yra daugiau 400 palapinių. Ūkio skyrius vėliau praneš ar reikės atsivežti palapines ar ne. Stengsimės sudaryti sąlygas, kad palapinių vienetams nereikėtų gabentis.

Valgykla:

Yra pastatyta valgykla, kurioje reikės valgyti pamainomis, nes joje telpa tik 200 asmenų. Į stovyklos programą įtrauksime, kad pastovyklės gamintų maistą vieną kartą per dieną.

Stovyklos mokestis:

Registracijos mokestis — 100 dol.

Stovyklaujant 14 dienų, vienas stovyklautojas moka 250 dol.; du stovyklautojai iš šeimos — 390 dol., trys stovyklautojai iš šeimos — 500 dol., keturi stovyklautojai iš šeimos — 600 dol.

Stovyklaujant 9 dienas vienas stovyklautojas moka 175 dol., du stovyklautojai — 275 dol., trys stovyklautojai — 375 dol., keturi stovyklautojai — 460 dol.

Bendra stovyklos vadovybė (dalina):

Stovyklos viršininkė — v.s. Birutė Banaitienė

Stovyklos virš. pavaduotoja — v.s. fil. Laima Kiliulienė

Komendantas — v.s. Gediminas Deveikis

Registracija ir finansai — v.s. Irena Markevičienė, v.s. fil. Danutė Marcinkevičiūtė

Sekretorė — v.s. fil. Meilė Mickienė

Laužavėdžių koordinatorius — s. fil. Vladas Žukauskas

Bendrijos viršininkė — v.s. Irena Lileikienė

Seserijos pastovyklės vadovybė (dalina):

Viršininkė — v.s. fil. Rita Pencylienė

Viršininkės pavaduotoja ir programų koordinatorė — v.s. Marytė Utz

Komendantė — ps. Rūta Sušinskienė

Adjutantė — v.s. Giedrė Stankūnienė

Laužavėdė ir dainavimas — s. fil. Jūlytė Žukauskienė

Laikraščelio atstovė — v.s. Vida Jankauskienė

Stovyklos papuošimai, rankdarbiai ir parodėlės — v.s. fil. Gildanda Matonienė, v.s. Ramutė Česnavičienė, v.s. Milda Kvedarienė

Nakties budėjimas ir žaidimai — s. Aldona Lingertaitienė

Jaunų šeimų pastovyklės viršininkė — s. Rasa Karvelienė

Paukštyčių pastovyklės viršininkė — s. Laima Rupinskienė

Skaucių pastovyklės viršininkė — s. Dalia Trakienė

Prit. skaucių pastovyklės virš. — ps. Rasa Conklin

Vyr. skaucių pastovyklės virš. — s. fil. Naida Šnipaitė

Jūrų skaucių pastovyklės virš. — s. fil. Taiyda Chapetta

Kitos vadovybės narės (nariai) bus paskelbti vėliau (gavus jų sutikimus).

Pastovyklių viršininkės paskelbs savo štabų sudėtis vėliau.

Pasiruošimas stovyklai:

Finansų telkimas — sesė Milda Arlauskienė labai daug dirba, stengdamasi sutelkti kuo daugiau pinigų mūsų loterijai. Išspausdinus loterijos bilietus, ji išsiuntinėsi vienetų vadovams, kurios visą atskaitomybę už išplatintus bilietus bei surinktus pinigus turės atsiųsti rajono atstovei. Šiuo reikalu vienetų vadovės bus informuotos vėliau. Kaip minėjau ankstesniame aplinkraštyje, dalis surinktų pinigų eis vienetams platinusiems bilietams.

Garsinimas tautinės stovyklos bei raginimas kuo daugiau skautiško jaunimo stovykloje dalyvauti — raginu visus vienetus tai atlikti kaziuko mugių metu. Galima padaryti atitinkamus plakatus, platinti loterijos bilietus, padaryti nuotraukų kolazą iš buvusių tautinių stovyklų, vaidinimus stovyklos tema, iškabinti stovyklines gaires ir t.t.

NARIO MOKESTIS

Prašau visas vienetų vadovybes nedelsiant atsiskaityti su sese Irena Markevičiene, atsiunčiant jai nario mokestį ir registraciją.

MES LIŪDIME

Reiškiame nuoširdžiausią užuojautą v.s. fil. Lilei Milukienėi ir s. Rasai Karvelienei, mirus brangiai mamai ir močiutei.

Budėkime!

v.s. fil. Rita Pencylienė

LS Seserijos Vyriausia skautininkė

JIE ATIDARYS KAZIUKO MUGĘ ČIKAGOJE

Žibutė Šaulytė, pavyzdina „Nerijos“ jūrų skaucių tunto sesė, š.m. sausio 25 d. iškilmingoje Klaipėdos dienos sveikėjo davusi jūrų jaunesnį žodį.

Čikagos skaucių ir skaucių 40-ją Kaziuko mugę Jaunimo centre sekmadienį, kovo 1 d., 11 val. ryto atidarys jaunimas — visų trijų tuntų pavyzdin-giausiems skautams ir skautėms atstovaujantys dvi sesės ir vienas brolis. Mugės atidarymui vadovaus „Aušros Vartų“ „Kernavės“ tuntas, pravedant fil. ps. Vidai Brazaitytei. Mugės komendantas — vs. Gediminas Deveikis, JAV Vidurio rajono vadas.

Susipažinkime su mugę atidarysiančiais — broliu ir sesėmis.

Žibutė Šaulytė, pavyzdina „Nerijos“ tunto sesė

Žibutė Šaulytė, „Nerijos“ tunto „Ventės“ laivą įsijungė 1991 metais. Ūdriųjų žodį davė 1993 m. sausio mėn. iškil-

mingoje Klaipėdos dienos su-eigoje.

Sesė Žibutė jau aštunti me-tai pavyzdin-gai dalyvauja su-eigose, iškylose, stovyklauja Rako stovykloje. Šią vasarą ruošiasi vykti į VIII Tautinę stovyklą. Už pavyzdin-gą skau-tavimą sesė Žibutė 1996 m. buvo apdovano-ta Žuvėdros žy-meniu. 1997 m. vasaros stovykloje, Rake, Jūros dienos iš-kilmėse davė jūrų jaunesnį žo-dį. Savo pareigingumu, darb-tumu ir seseriškumu yra pa-vyzdys kitoms sesėms.

Žibutė mokosi Maironio ltu-anistinės mokyklos 6-tame skyriuje. Šoka tautinius šo-kius „Grandies“ jaunimo an-samblyje. Mėgsta vandens sportą ir užsiėmimus: kanojų iškylos ir buriavimą. Šią zie-mą įsigijo slidinėtijos ir čiuo-žėjos specialybes. Groja klar-netu mokyklos orkestre.

ASS FILISTERIŲ ČIKAGOS SKYRIAUS SUEIGA

Šią kadenciją ASS Filisterių Čikagos skyriui vadovauja energinga fil. Svajonė Kere-lytė. Jos svarbiausias užsimo-jimas skatinti filisterius pla-tesnei visuomeninei veiklai.

Skyriaus sueiga Jaunimo centre, Čikagoje, vyko š.m. vasario 8 d. Susirinkimui va-dovavusi fil. Svajonė pradėjoje pakvietė visus atstojimus ir susikaupimo minutę pagerbti Lietuvos laisvės kovotojus — savanorius-kūrėjus, partiza-nus ir visus kitus, žuvusius kovose už Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę. Visiems sugiedojo Lietuvos himną, fil. dr. Renata Variakojtė per-skaitė Vasario 16-sios Aktą, o fil. Liūdas Ramanauskas — Kovo 11-tosios.

Dvasinių vertybių iškelimui pakvietė fil. v.s. kun. Juozą Vaisių, SJ. Jis prašė Aukš-čiausiojo palaimos Tėvynei, Skautų sąjungos nariams ir čia susirinkusiems sueigos dalyviams. Taip pat jis priminė ir skautų pareigas Dievui, ku-rias kartais ne visi sąžiningai atlieka.

Po to vyko pakėlimai į aukš-tesnius vyresniškumo laips-nius ir žodis. Fil. Kristina Li-kanderytė perskaitė ištrauką iš LSS Pirmios pirmininkės įsakymų, kuriais vyr. laips-niais pakeliamos: į paskauti-ninkės lpsn. — fil. Ramona Kavackaitė; į skautininkės lpsn. — fil. ps. Svajonė Kere-lytė ir fil. ps. Rita Likanderytė; į vyr. skautininkės lpsn. — fil. s. Jolanda Kerelienė. Po to žodį davė į paskautininkės pakeltoji fil. Ramona Kavec-kaitė.

Po žodžio ir sveikinimų (neįskaitant gelių žodį davu-

siai ir laipsniais pakeltosioms) fil. vs. Jonas Dainauskas kalbėjo apie Vasario 16-ją ir Kovo 11-ją. Kaip visada, klausėmės susidomėję, nes kalbėtojas ne veltui vadinamas gyva istori-nių žinių enciklopedija. Jis taip pat pabrėžė būtinumą fi-listeriams plačiau išeiti į vi-suomenę ruošiant pranešimus apie Lietuvos istorinius ir pra-eities įvykius. Vyresnioji mū-sų karta sensta, o jaunimas mažai žino apie Lietuvos pra-eitį, todėl būtina jaunimą su-dominoti istoriniais įvykiais, paskaitomis, garsiajuostėmis ir vaizdajuostėmis. Šiems dar-bams reikia pasiruošti. Akade-mikai neturi užsidaryti vien tik siauruose savo rateliuose.

Buvo iškelti kai kurie trū-kumai, pastebėti ASD narių ir Korp' Vytis junjorų paruo-šime. Po karštų diskusijų bu-vo nutarta kreiptis į ASS cen-tro valdybą, kad ji atkreiptų dėmesį į jaunų skautų akade-mikų pasiruošimą. Nereikia rūpintis vien narių skaičiumi, bet labiau jų kokybę. Mums reikalingi susipratę ir dirbti norintys jaunuoliai.

Pirmininkė sesė Svajonė kvietė filisterius aktyviai da-lyvauti Kaziuko mugės dar-buose, Gavėnios susikaupime, Studijų dienos, š.m. balan-džio 3-5 d. ruošiamose Re-surrection Center, Woodstock, IL, ir gausiai dalyvauti VIII Tautinėje stovykloje.

Sueiga baigta studentiška „Gaudeamus“ ir „Lietuva brangi“. Po sueigos buvo pa-sisvečiuota ir pasigardziuota sesės fil. ps. Ramonos Kavec-kaitės paruoštais skanėstais.

Po žodžio ir sveikinimų (neįskaitant gelių žodį davu-

fil. vs. A. Pauzuolis

Ramūnas Stančiauskas — „Lituanicos“ tunto pavyzdingas skautas

Ramūnas Stančiauskas į „Lituanicos“ skautų tunto „Nemuno“ laivą įsijungė 1994 m. rugsėjo mėn. Bebrų žodį jis davė Rako stovykloje 1995 m. Ramūnas pavyzdin-gai lan-ko sueigas, dalyvauja iškylose ir stovyklauja. Įsigijęs stovyk-lautojo ir kanojų išsky-lautojo specialybes. Šiuo metu jis eina pirmo patyrimo laipsnio pro-gramą. Bebras Ramūnas Stančiauskas yra pavyzdingas ir draugiškas. Ramūnui patin-ka kanojų iškylos, buriuoti, ir žaisti krepšinį. Mokosi Mairo-nio lituanistinėje mokykloje.

Eglė Milavickaitė, pavyzdina „Aušros Vartų“ „Kernavės“ tunto skautė

40-sios Kaziuko mugės ati-daryme „Aušros Vartų“ „Ker-navės“ tuntui atstovaus prity-rusi skautė Eglė Milavic-kaitė. Sesė Eglė pradėjo skau-tauti jos mamytės, ps. fil. Vi-dos Eidukaitės Milavickienės vedamoje „Aušros Vartų“ liep-snelių/giliukų draugovėje. 1985 metais, būdama 6 metu-kų įsijungė į „Kernavės“ tunto „Dubysos“ paukštyčių draugo-vę. Dabar jina priklauso „AVK“ prityrusių skaucių draugovei. Sesė Eglė parei-ginga ir darb-ti skautė. Ji sąžiningai dalyvau-ja sueigose ir atlieka jai pas-kirtas pareigas. Stovyklauti pradėjo būdama 8 metų. Nuo to laiko kas vasarą ją matome Rako miškuose. Šiomet ruo-šiasi vykti į XVIII Tautinę stovyklą, vyksiančią Paxton, MA. Sesė Eglė reiškiasi ne vien skautiškoje veikloje — baigusi lituanistinę mokyklą, ji dabar lanko Pedagoginį lituanistikos institutą ir šoka „Grandies“ tautinių šokių šokėjų grupėje. Sesė Eglė mokosi Maria aukš-tesniojoje mokykloje, kurioje yra labai gera mokinė.

Valio, sesė, Eglė!

L. Rupinskienė

SKAUTIŠKI RENGINIAI Čikagoje

Kovo 1 d. — Tradicinė skautų ir skaucių Kaziuko mugė Jaunimo centre.

Kovo 15 d. — „Skautų aid“ 75 metų sukaktuvinė šventė 3 val. p.p. Jaunimo centre. Rengia „Sietuvos“ skautininkių ir vyr. skaucių draugovė.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$95.00. Foreign countries \$110.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Mazinant pašto išlaidas, pakvitavimai už gautas prenumeras nesuimami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokestį, pažymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata yra mokama iš anksto.

	metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$95.00	\$55.00	\$35.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$110.00	\$60.00	\$40.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$55.00	\$40.00	\$30.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$60.00	\$45.00	\$35.00
Užsakant i Lietuva:			
(Air cargo)	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida	\$55.00		
Užsakant i užsienį oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Tik šeštadienio laida	\$160.00	\$85.00	

Vyriausia redaktorė — Danutė Bindokienė

Administratorius — Valentinas Krumpis

Moderatorius — kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy sa nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Prašome siunčiant pasilikti kopiją.

KAZIUKO MUGĖ

Bostone tradicinė skautų ir skaucių Kaziuko mugė Lietuvių Piliiečių klube vyks kovo mėn. 8 d.

Čikagoje skautų ir skaucių tradicinė Kaziuko mugė Jaunimo centre vyks kovo mėn. 1 dieną.

Clevelande skautų ir skaucių Kaziuko mugė vyks balandžio mėn. 5 d.

Detroito „Gabijos“ ir „Baltijos“ tuntų Kaziuko mugė vyks kovo 1 d. Dievo Apvaizdos parapijos Kultūros centre.

Hartorde lietuviškos skautų Kaziuko mugė vyks kovo 1 d. Šv. Trejybės parapijos salėje tuoj po 9 val. lietuviškų šv. Mišių.

Los Angeles skautiškoji Kaziuko mugė Šv. Kazimiero parapijos patalpose ir kieme vyks šeštadienį ir sekmadienį — kovo 7 ir 8 d.

Montrealio skautai ir skautės Kaziuko mugę rengia kovo 8 d., sekmadienį, Aušros Vartų parapijos salėje.

New Yorke skautų ir skaucių Kaziuko mugė Kultūros Židinyje ruošiamą kovo mėn. 1 d. Prasidės 12 val. šv. Mišiomis.

Washington, D.C., skautiškoji Kaziuko mugė kovo 22 d. nuo 1:30 iki 4:30 val. p.p. vyks St. Elizabeth's School, 917 Montrose Rd., Rockwell, MD.

Worcester, MA, skautų ir skaucių Kaziuko mugė vyks balandžio 5 d. Maironio Parke. Atidarymas — 12 val. Pietūs ir mugė — 12:30 val. p.p.

Toronto skautų Kaziuko mugė sekmadienį, kovo 1 d., vyks Prisikėlimo parapijos patalpose.

STOVYKLOS

Balandžio 3, 4 ir 5 d. — ASS Studijų dienos, Woodstock, IL.

Liepos 11-18 d. — Čikagos tuntų jaunesniųjų skautų ir skaucių stovykla Rako stovyklavietėje, Custer, MI.

Liepos 17-27 d. — Tautinė stovykla Lietuvoje, Alytaus rajone.

Rugpjūčio 8-21 d. — Aštuntoji Tautinė stovykla JAV — Paxton, MA.

EDMUNDAS VIZINAS, M.D., S.C.

Specialybė — Vidaus ligų gydymas Kalbame lietuviškai
6187 S. Archer Ave. (prie Austin)
Tel. 773-585-7755
Valandos pagal susitarimą

DR. PETRAS V. KISIELIUS

INKSTŲ, POSLĖS IR PROSTATOS gydymas bei chirurgija
172 Schiller St., Elmhurst, IL 60126
630-941-2808
Valandos pagal susitarimą
Vakaris ir savaitgaliais tel. 708-834-1120

ARAS ŽLOBA, M.D.

INDRĖ RUDAITIS, O.D.
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
1020 E. Ogden Ave., Suite 310
Naperville, IL 60563
Tel. (630)527-0090
3825 Highland Ave.,
Tower 1, Suite 3C
Downers Grove, IL 60515
Tel. (630)435-0120

DR. L. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708)598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. JOVITA KERELIS

DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8104
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.

4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern un-to diplomu, lietuviams sutarkys dantis už prieinamą kainą. Pacientai priimami absoliučiai punktualiai. Susitarimai (kalbėti angliškai)
Tel. 708-422-8260

DR. V.J. VASATIENTE

DANTŲ GYDYTOJA
4817 W. 83 St., Burbank, IL
Tel. 708-423-6114
Valandos susitarus

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.

KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

DR. A.B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. 708-422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirmad. 3v.p.p.-7v.v., antr. 12:30-3v.p.p. treč. uždaryta, ketvirt. 1-3 v.p.p. penktad. ir šeštad. 9 v.r. - 12 v.p.p.

NIJOLĖ STANKEVIČIUTE, M.D.

Board Certified, Internal Medicine
Valandos jūsų patogumui
Holy Cross Professional Pavilion
3 fl. South
Lithuanian Plaza Ct. at California Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 773-471-7879

RUTH JORATĖ NESAVAS-BARSKY, M.D.

Barak Dermatology Associates
Dermatologijos ligų, odos vėžio specialybė
Kosmetinė chirurgija
• Raukšlės • Saulės dėmės

120 Oak Brook Center Mall #318
Oak Brook, IL 60523
Tel. 630-571-2630
Kalbame lietuviškai

KOLABORAVIMAS IR MASINĖS ŽUDYNĖS

DR. ARVYDAS ANUŠAUSKAS

(Pabaiga) Kai 1941 m. birželio 28 d. prasidėjo pagalbinio policijos bataliono (Tautinio darbo apsaugos — TDA) formavimas, pirmąsias kuopas — trečią ir ketvirtą, priimti vyr. ltn. B. Norkaus būrio dalyviai (122). K. Stango TDA bataliono užduotis padalinti į dvi dalis: „sargybą ir paramą egzekucijoms“. Pastarajai užduočiai vykdyti buvo imami kaip tik vyr. ltn. B. Norkaus būrio dalyviai. Tiesa, K. Stang spėjo, kad prireikus, iš šaudymo komandos galėjo paimti VII forteėjusius sargybą TDA bataliono dalyvius (143). Čia pat pateikiamas bataliono sargybų VII forte sąrašas. Tik ne labai atsižvelgė į vieną detalę, kad didžiosios žudynės VII forte vyko iki liepos 7 d. ir tik po jų buvo organizuota nuolatinė sargybos sistema. 1-os ir 2-os kuopų saugomas centrinis kalėjimas taip pat nebuvo kažkokio egzekucijų vieta. Manysiu, kai knygoje pateikiamas 1,755 bataliono dalyvių sąrašas (tarp jų ir 335 vyrų, kurie tarnavo vos po kelias dienas), daugybei spėjimų ne pati tinkamiausia vieta. Šiaip jau išaiškėjo, jog K. Stang savo knygoje dažnai gan spekuliatyviais samprotavimais mėgino pagrįsti tezę, kad „lietuvių kolaborantams okupantai skyrė aukštą patikimumo laipsnį“ (188). Aukštesnį, negu vokiečiai rodė latviams ar estams. Nemanau, jog knygos autorius nežino, kad lietuvių policininkų Lietuvoje buvo santykinai mažiau, negu kitose Ostland dalyse. Ir tai buvo vienintelės, vokiečių žinioje buvusios, lietuvių pajėgos.

Vieną knygos privalumų būtų J. Haman motorizuoto policijos būrio veiklos detalus tyrimas. Greta esančių dalinių egzekucijoms būtu tie žmonės, kurie 1941 m. birželio pabaigoje, V. Stahlecker ir Klimaičio kontroliuojami bei vyr. ltn. B. Norkaus vadovaujami, vykdė pogromą Kaune, vėliau įtraukti į TDA bataliono 4-tą kuopą (158). K. Stang pateikia J. Hamano būrio narių vokiečių dalinį sąrašą (160, 161) ir spėjimą J. Haman būrio narių — 57 lietuvių sąrašą (158), kurie įrašyti ir į knygos pabaigoje pateikiamą sąrašą (priminiau, kad BNS agentūros pateiktoje informacijoje klaidingai kalbama apie tai, kad visas „TDA batalionas surengė 68 operacijas“ įvairiuose Lietuvos miestuose, bažnytkaimuose, kiekviename jų sunaikinęs visą vietos žydų bendruomenę). Būtent šis J. Haman motorizuotasis būrys išžudė apie 60-70 tūkst. arba pusę visų 1941 m. nužudytų Lietuvos žydų. Motorizuotos komandos vadas J. Haman nusižudė 1945 m., o šios komandos lietuvių vadas B. Norkaus nusižudė 1942 m.

Šiaip jau K. Stang savo knygoje daugiau dėmesio skyrė žudynių organizavimui, o ne aukų skaičiams. Iš čia ne vietoje atsiranda gausybė spėjimų apie Kauno fortuose nužudytus žydus. Knygoje teigiama, kad 1941 m. rugpjūtį 26 d. sušaudyta 1,200 žydų (102), spalio 4 d. — 1,500 (103), nors iš tikrųjų jų buvo atitinkamai nužudyta 1,608 ir 1,845 žm. Apie 1941 m. nužudytus Vokietijos ir Austrijos žydus K. Stang rašo, jog „nera jokių nuorodų, apie kokį asmenų

skaičių čia kalbama, tačiau turėjo būti daug šimtų, greičiausia keletas tūkstančių“. O 1941 m. lapkričio 25 ir 29 d. IX forte buvo sušaudyta 4,934, gruodžio 11 d. — apie 3,000 Vokietijos ir Austrijos žydų.

Prie B pateikiama masinių žudynių apžvalga, yra apibendrintas Rytų Europoje vykdyto Holokausto patyrimas, su pačiais Lietuvoje aprašomais įvykiais turintys tik netiesioginius ryšius. Pavyzdžiui, skyrinyje „Masinių egzekucijų metodai“ rašoma apie dujų panaudojimą naikinimo lageriuose (257), apie tai, kad žudynių laiką saugumo policija nustatydavo, reikalaujant ir vietos civilinei administracijai (258). Nėra faktų, kuriais galima būtų šiuos teiginius pritaikyti Lietuvai. Visai kas kita, jei kalbėsime apie visą Europą. Svarbus autoriaus pastebėjimas, jog Vermanchta spaudė, kad pirmosiomis okupacijos savaitėmis žydų žudynės nebūtų vykdomos pogromais. Tai esąs per daug negatyvus poveikis vietos gyventojams ir vokiečių kareiviams (258). Kalbėdamas apie kankinimus, autorius aprašinėja visas tas baisybes, kurioms atitinkamų rastume ir NKVD arsenale, bet remiasi visos Europos Holokausto pavyzdžiais. Tas pats vaizdas ir kai kalbama apie žydų „selekcijas“ „išvežimus“ (261). Pateikiamas vienas kitas pavyzdys iš Lietuvos. Bet šiuo atveju visuose pavyzdžiuose yra tik vienas bendras žodis — „lietuvių“. Samoningai, ar ne, retkarčiais skaitančiam sudaromas toks įspūdis, kad visas Europos žydų Holokaustas įvykdytas lietuvių rankomis, arba tik jiems aktyviai bendrininkaujant.

Manau, kad, kalbėdamas apie Holokausto taktinius, autorius galėjo daugiau dėmesio skirti tokiems dalykams, kuriuos jis vadina „nepatvirtintais“. Anot jo, „nepatvirtinta, kad kas nors būtų patekęs į kalėjimą ir koncentracijos stovyklą, ar net būtų buvęs sušaudytas už atsisakymą šaudyti. Visi NS procesų metu gynybą pateikti atvejai yra po 1945 metų sukurtos legendos“ (267). Autorius pateikia tik vokiečių karininko Battel pavyzdį, kuomet jis sukludė žudyti žydus. Bet Lietuvoje 1941 metais buvo atsisakymų dalyvauti žydų žudynėse ir, jei autorius būtų patyrinęs tas tariamas „legendas“, būtų turėjęs pakeisti dar vieną savo aksiomą.

Manau, kad, kalbėdamas apie Holokausto taktinius, autorius galėjo daugiau dėmesio skirti tokiems dalykams,

kurios jis vadina „nepatvirtintais“. Anot jo, „nepatvirtinta, kad kas nors būtų patekęs į kalėjimą ir koncentracijos stovyklą, ar net būtų buvęs sušaudytas už atsisakymą šaudyti. Visi NS procesų metu gynybą pateikti atvejai yra po 1945 metų sukurtos legendos“ (267). Autorius pateikia tik vokiečių karininko Battel pavyzdį, kuomet jis sukludė žudyti žydus. Bet Lietuvoje 1941 metais buvo atsisakymų dalyvauti žydų žudynėse ir, jei autorius būtų patyrinęs tas tariamas „legendas“, būtų turėjęs pakeisti dar vieną savo aksiomą.

Vis dėlto autorius neatsiima prieš pagundą skaitytajams pateikti naujas „legendas“. Žydų sunaikinimas iš tikrųjų buvo tokio nepaprasto žiaurumo akcija, kad ten viskas buvo įmanoma. Tuo pasinaudodamas, knygos autorius pasakoja apie aukų drabuzius „pirmomis masinių žudynių dienomis dovanojamus ukrainiečių ir lietuvių žiurvams“ (269), lietuvių tautinį himną giedamą garsiuju „Lietukio“ garso žudynių žiurvų (147) ir pan.

Kaip vertinti TDA bataliono Kaune vardinį sąrašą (193-252), kuris užima didelę knygos dalį, net didesnę, negu pati TDA bataliono veiklos analizė? Į sąrašą pateko priimti į TDA batalioną 1,755 vyrai. Pats autorius teigia, kad tik liepos mėnesį batalioną paliko 274 žmonės, 17 dezertyravo ir 44 — buvo pašalinti dėl netinkamumo (146). Pavyzdžiui, Jonas Ripskinkas, įstojęs į TDA batalioną 1-ąją kuopą, 1941-06-28, atleistas 1941.07.09 (LCVA, f. R-1444, ap. 2, b. la. 1. 17-18), Algirdas Šaulys, priimtas 1941.06.30, atleistas 1941.07.12, Henrikas Tumaitsis, priimtas 1941.07.02, atleistas 1941.07.10 (ten pat, 1. 23-24). Bet jie visi įrašyti į Stang sudarytų batalionų kareivių sąrašus. Vadinas, tai yra įvairių pagrindų sudarytas batalione tarnavusių žmonių sąrašas, įrašant ir tuos, kurie su holokaustu negalėjo būti susiję. Kiek susiję tiesiogiai su žydų naikinimu (be tu 57 Haman komandos narių) — neaišku. Tyrimas čia neatliktas, bet daug kas paskubėję paskelbti, jog Stang knygoje paskelbtas vien tik lietuvių žydšaudžių sąrašas.

Nepagrįsti spėjimai, nepatikimai šaltiniai grindžiamos tezės ir išvados kai kurias knygos dalis pavertė neaukšto mokslo lygio tekstais. Siekis atrasti „itin gilią istorinę šaknį turėjusią ir prieškarį Lietuvoje valstybinį lygių remtą antisemitinę politiką“ ir visiškai neatsižvelgti į Lietuvos pirmosios sovietinės okupacijos pasekmes, manau, turėjo lemiama neigiamą įtaką

knygai. Galima tik pažymėti, jog autorius, remdamasis Vokietijos esančiais šaltiniais, tikrai labai detalai atskleidė masinių žudynių organizatorių ir ypatingai J. Haman motorizuoto būrio veiklos užkulius (taip pat ir 57 lietuvių dalyvių žydų žudynėse prisistis) bei Kauno TDA bataliono kasdieninę veiklą. Manau, kad viena išvada pakankamai aiški — reikia vengti pernelyg didelių spėjimų tokiems jautriais klausimais ir tęsti jau pradėtą tyrimą.

Dr. Arvydas Anušauskas
yra Genocido ir rezistencijos tyrimo departamento direktorius

VALSTYBĖ IR KALBA

Dvi dienas Vilniuje vyko tarptautinis seminaras „Valstybinė kalba ir integracija (Estija, Latvija, Lietuva)“. Trijų Baltijos šalių atstovai kalbėjo apie valstybinės kalbos įtvirtinimo problemas, dalijosi patyrimu.

Artėjantis Lietuvos valstybės atkūrimo Vasario 16-osios akto 80-mečio jubiliejus tapo gera proga apžvelgti ir valstybinės kalbos statuso ištvirtinimo kelią. Valstybinės lietuvių kalbos komisijos pirmininkas profesorius Albertas Rosinas seminare priminė, kad beveik prieš 76-erius metus, 1922 metais, Steigiamojo Seimo priimtoje Lietuvos Valstybės Konstitucijoje lietuvių kalba paskelbta valstybine kalba.

Ši nuostata buvo pakartota 1928 ir 1938 m. priimtoje Konstitucijoje.

Po ilgos okupacijos dešimties metų pertraukos, 1995 metais Seime priimtu įstatymu lietuvių kalbai vėl sugrąžintas valstybinės kalbos statusas. Ir nors Lietuvoje vis rečiau susiduriama su valstybinės kalbos neįtvirtinimo faktais, iki šiol nelabai gerėja visuomenės kalbos kultūra, apgailestavo seminare Valstybinės lietuvių kalbos komisijos pirmininko pavaduotoja Danguolė Mikulienė.

Teikia vilčių tai, kad nuo 1996 metų visose aukštesiose, aukštesniose ir profesinėse mokyklose įvestas privalomas kalbos kultūros ir specialybės kalbos kursas. Šiam tikslui vien tik pernai buvo skirta daugiau kaip 700,000 litų.

Vilniuje, Kaune, Šiauliuose ir Klaipėdoje veikia kalbos konsultacijų telefonų punktai.

Lietuvoje pradėjus gyventi pagal pirmąjį Vidurio Europos laiko juostą, pertvarkyti savo darbo laiką bus parengtas ir švietimo įstatymas. Mokykloms teks atsižvelgti į viešojo transporto tvarkaraščius. Nuo kovo pabaigos autobusai, troleibusai ir traukiniai Lietuvoje pradės važinėti valanda anksčiau nei dabar.

Danutė Bindokienė

Tarp kalnų ir kaktusų

Lietuviai, kur bebūtų gyvenimo upės nuplukdyti, anksčiau ar vėliau susikuria savo pasaulį, kuriame atsispindi jų giliausios kilmės šaknys. Nors kai kurie jau nebemoka lietuviškai, nors ir iš pavardės niekuomet neatspėtum, kad tai lietuvis, vienok pirma pasitaisiusia proga, kaip yla iš maišo, išlenda tas jų lietuviškumas, ypač pasireiškiantis, kai sujungia bendras lietuviškas reikalas.

Galima drąsiai tvirtinti, kad šiandien nedaug pasauliečių, kur nepasitaikytų lietuvių sutikti, o juo labiau šiame krašte. Juk neseniai skaitėme, kad Aliaskoje jau pora metų veikia Lietuvos Bendruomenės apylinkė, nors ją sudaro tik saujelė žmonių. Lietuvių gabūs. Jie moka suderinti du pasaulius — tą, kuriame gyvena, ir tą, kur glūdi jų tautinės kilmės praeitis, nepaisant, kad tie du pasauliai labai vienas nuo kito skiriasi.

Šiandien lietuvis — žalių lygumų, berželių, upių ir ežerų krašto vaikas, visai gerai jaučiasi net tarp dangų remiančių kalnų, dykumų, kaktusų ir palmių. O tokia vieta yra Arizona, kurią savo nuolatiniams namams vadina nemažas būrys mūsų tautiečių, daugiausia susispietusių Phoenix ir Sun City vietovėje. Jų dėka, lietuviška trispalvė dažnai suplevėsuoja kalno šlaitą, kai rengiamos vaisių ir pasilinksminimas gamtoje; jų dėka kas sekmadienį lietuvių kalba vyksta Mišios, kurias aukoja arkivyskupas P. Marčinkas. Gražiai skamba lietuviškos giesmės, ir mėlyną Arizonos padangę kyla nuosirdi malda (dabar visi kas sekmadienį meldžiasi už naująjį Lietuvos prezidentą Valdą Adamkų, kad Viešpats laimėtų jo sunkų ir atsakingą darbą).

Gražiai paminimos ir tautinės šventės: net Valstybės diena (liepos 6 d.), kurią užsienio lietuvių dar nėra išsivinę. Arizonoje Mindaugo vainikavimo šventę organizuoja dr. Vytautas Adomaitis ir ji pamažu populiarėja.

Tačiau pagrindinė šventė — kaip ir visuose čionykščiuose lietuvių telkiniuose: Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo, Vasario Šešioliktoji. Pasirūpinama gauti ir tradicinę vietinio valstijos gubernatoriaus proklamaciją (šiemet joje buvo sukaupta ypač daug detalių iš Lietuvos istorijos, matyt, mūsų tautiečiai gražiai pasidarbavo, teikdami informacijas). Įdomu, kad į šventę susirenka (bent šiemet) kone daugiau žmonių, kaip kai ku-

riose, nepalyginamai gausenemis lietuvių, vietovėse.

Ne kartą teko išgirsti nuomonę, kad Arizonos lietuviškasis telkinys susideda iš gerokai pagyvenusių žmonių, ieškančių „šiltesnės“ vietos savo senatvės dienoms. Vienok šiemetiniame Vasario Šešioliktosios minėjime buvo nemažai jaunu, net šeimų su vaikais. Vadinas, Arizonos lietuvių „jauneja“, daugiausia dabar iš tėvynės atvykstančių ir besikuriančių deka. Antra vertus, dabar žmonės išeina į pensiją jaunesni, o palankios ekonominės sąlygos, įdomi gamta, daug lengvatų, taikomos vyresniesiems, masina įleisti šaknis įvairias vakarines Amerikos valstijoje.

Nemažai Arizonos lietuvių savo laimę jau yra išmėginę Floridoje, bet ten neprigijo. Kai kas juokauja, kad Florida — tarytum Britų Hondurasas, kur norėta kadaise steigti naują Lietuvą (apie prof. Kazio Pakšto svajonę įkurti lietuvių Britų Hondure šiuo metu spausdinama atkarpa „Draugo“: drėgną, šaltą, siaurą audros, o Arizonoje, nors vasaros taip pat negaili aukštos oro temperatūros, bet klimatas sausas, tai ir karštis ne taip vargina. Klaidingai kai kas mano, kad Arizona yra tik smėlėta dykuma su karštu, vėjo pustomu smėliu.

Tikrovė negali būti toliau nuo tokios nuomonės. Yra ir prerių, ir kalnų, ir derlingos dirbamos žemės; yra upių, ežerų su atsispindinčiomis snieguotų kalnų viršūnėmis ir akinančiais mėlyną padangę; yra nuostabių senovės indėnų tautų archeologinių palikimų... Tiesa, gamtovaizdžiai kiti, kaip Indianos, Michigan, Illinois, Wisconsin ar kurios kitos, mums „arčiau prie širdies“ dėl lietuviškai akiai įprastinės panoramos, bet kitoniškumas gali būti kaip tik pliusas.

Tačiau šiltesni už Arizonos saulutę yra vietiniai lietuvių. Nors ne visi kalba lietuviškai (kaip pasitaiko ir kitose vietovėse), bet jų rūpestis toliuoju savo kilmės kraštu yra nuosirdus, nuolatinis. Daug susidomėjimo sukėlė prezidento rinkimai — visi džiaugiasi, kad juos laimėjo Valdas Adamkus. Pagrindines žinias apie Lietuvą gauna iš „Draugo“. Džiaugiasi pirmuoju puslapiu, dr. J. Adamavičiaus skyriumi, laiškais, todėl „Draugo“ labai laukia. Vietinių lietuvių troškimas: kad daugiau tautiečių ryžtųsi Arizonoje apsigyventi.

Išrinktojo Lietuvos prezidento Valdo Adamkaus žmona Alma Adamkienė su miuziklo „Dora Dora - cha - cha - cha“ aktorais Vilniuje 1997 m. gruodžio 31 d.
Nuotr. Eltos

PASTANGOS ĮKURTI ATSARGINĘ TĖVYNĘ BRITŲ HONDURE

JUOZAS VITĖNAS
(Tėsinys)

Ir J. Kaseliūnas su ypatinga pagarba bei pavyzdžiu mini jų vardus bei atlikus „žygius“, skatindamas ir mus sekti jo pėdomis. Antra vertus, jūs teisingai pastebite, kad į Joniko laišką ir pranešimą reikia žiūrėti su rezervais, nes iš tikrųjų yra daug prieštaravimų ir neaiškumų... Visai teisingai rašote, kad delegacija po tokio Joniko pareiškimo yra labai būtina“.

Ta pačia proga, atsakydamas į mūsų laišką (9.10 d.) dėl asmenų, kviestinių į delegaciją, Kairys rašo, kad jam nepasisekė su jais išsiaiškinti, o jis pats galėtų į Br. Hondurą vykti tiksliai apie Kalėdas. O dėl centro valdybos perkeltimo į Čikagą jis nemanas, kad tai būtų „labai geras sumanymas“. Anot jo, geriausiai būtų centro valdybą sudaryti iš kviestų asmenų, net ir ne vienoj vietoj gyvenančių, arba iš skyrių pirmininkų ar iš veiklesnių asmenų. Tais klausimais jis žadėjo parašyti po būrelio susirinkimo spalio 2 d.

Apie Joniko laišką su pranešimu taip pat parašiau (9.12 d.) Pakštui, pateikdamas ištraukų ir pažymėjau,

kad „nepaisant viso to, mes nusistatė ir toliau rūpintis specialistų delegacijos pasiuntimu... Mums tai atrodo pirmas ir aktualiausias darbas, kurio neatlikus, nieko daugiau negalima daryti. Būtų labai įdomu Jūsų sugestijos bei nuomonė šiais visais reikalais“.

Pakštas į tai atsakė spalio 4 d.:

„Jau senokai esu gavęs Jūsų laišką su ištraukomis iš V. Joniko labai pikto laiško. Nesukubau greit atsakyti, nes kolegijoj man užkrovė pora naujų sociologijos kursų, kurių anksčiau dar nedėsciau, tad tenka gerokai pasirouoti. Šalia geografijos, turiu dar 3 val. rusų kalbos, bet tai jau lengvas man dalykas. Mano žmona atvyks tik kitą savaitę iš Floridos, nes jau išnuomavo mūsų pratuštintą butą. Tada man atkris bent namų ruoša, liks laiko rašymui, kuris dabar labai susitrukdė.“

1. Pradėsiu nuo p. Joniko istorijos. Tai gan keista istorija. Jis su E. Kukučiu liepos 20 d. užsuko pas mane Miami, vykdam į Br. Hondurą. Jiems išvykstant iš Miami liepos 22 d., aš dar pagalvojau ir jiems pasakiau, kad gal kai kas jiems Hondure ir nepatiks. Ir tikrai nelaukiau, kad tas kraštas šiaurietiams galėtų labai imponuoti. Maniau, kad negrįžtų persvara jiems padarys aiškiai neigiamą įspūdį. Bet tegu gi patys viską pamato... Aštuonias dienas praleidę Br. Hondure, jiedu vėl sustojo pas mane kelioms valandoms, o liepos 31 d. išvyko New Yorkan.

Per tas kelias valandas jiedu pabėrė man labai entuziastišką žinią apie Br. Hondurą, ypač apie Cayo apskritį. Aš gi gan plačiai juos klausinėjau. Žemės ūkio sąlygos jiems atrodė net bent kiek geresnės negu USA. Statyba pigi. Darbininkai metisai draugiški ir palankūs. Jonikas nematęs miškuose nė vienos gyvatės. Nuostabu — net uodai ar vabzdžiai jų niekur nesukandžioje, reiškia, kraštas labai švarus. Jų buvimu metu temperatūra nepakilus aukščiau 85°F. (Aš gi esu tris kartus užregistravęs iki 92°F arba 35°C). Entuziazmo pakilime Kukutis po kelionės per miškus nusipirkęs 118 akrų žemės už 710 dol. O gi Jonikas nebesuspejęs sklypo išsirinkti, o siūlomieji jam atrodė per maži. Todėl buvau net truputį nustebintas jų visišku entuziazmu, nes man neatrodė, kad dausoje ir didžiojoje vidutinių klimatų zonose būtų kur laisvų žemių su beveik idealiąja gamtine ar socialine aplinkuma. Netikiu, kad žemėje būtų beveik rojus. Bet pamaniau, jie jaunesni žmonės, tai gal viskas jiems gražiau atrodė.

Bet nemažas man buvo nustebimas, kai po kokio mėnesio Jonikui pradėjo labai nebeįtikinti pirmiau išgirtas kraštas. Man tai būtų nenuostabu, jeigu jis pat pradžioje būtų pareiškęs ryškiai neigiamas nuomones. Nežinodamas kaip ji galėjo įvykti, net nematau prasmės šį keisčiausį reiškinį šiaip ar taip gildinti.

2. Delegacijos klausimu iš Jūsų nieko negirdžiu.

Tat spėju, kad lėšų jai paremti labai mažai įplaukė ir todėl organizacijos lėšomis jokia specialistų delegacija nebebus galima nusiųsti. Tat ir organizuotas įsikūrimas, USA lietuvių vadovaujamasis, negalės nė prasidėti. Žinoma, jeigu kartais atsirastų keletas savanorių su šiek tiek pinigų, tai privatinė, negarsinama didžioji mūsų spaudoje kolonizacija vis dėlto galėtų prisidėti.

3. Dar išbandžiau dausas bent kiek artimesnėje Floridoje. Du mėnesius (karščiausius) išgyvenau pacyčio pietinėje Floridoje arti Kubos. Kasdien stebėjau temperatūrą, kuri Miami tik vieną kartą buvo pakilusi 90°F, o gi visus kitus popiečius ji buvo tarp 83°F ir 89°F. Žinoma, čia drėgmės gam daug — apie 80%. Klimatas ir laukinė augalija mažai kuo tesiskiria nuo Br. Honduro. Mangrovų balų ir bruzgynų čia daugiau kaip Br. Hondure...

Kai leisite naują „Dausuvos“ numerį, tai gal jame išsietktų ir mano suglaustos mintys apie lietuviškos kolonizacijos galimybes. Mano galvojimas čia bus paremtas lietuvių visuomenės nuotaių tyrimu, kiek toks tyrimas buvo galima beskaitant gan gausius ir įvairius pareiškimus mūsų spaudoje, beklaustant nuomonių bent pastuzinį viešų susirinkimų.

(Bus daugiau)

KAIMAS KELIASI IŠ VARGO

Joniškio seniūnija atokiai nuo Moletų centro. Tai Arino ežero pakranteje išsikūrusi miestelis. Šiose vietose Lietuvos kariuomenė sutriuškino lenkus, neleidė jū į savo žemę. Buvus Utenos apskritys valsčiaus centras nepriklausomybės metais suklebėjo, pamazėli nyko dvarų pasėta lenkybė.

Tačiau sovietų okupacija neaplenkė šio kampo — naikino dorovę, tradicijas, mokė vogti, nesirūpinti ateitimi. Ūkininkai buvo išvežti į Sibirą arba sunaikinti. Likusieji prasižėrė. Ir, atkūrus Lietuvos nepriklausomybę 1990-aisiais, daugelis gyventojų jau nesugebėjo suprasti, ką jie atgavė... Keleri eldėdėpistų valdymo metai dar daugiau pagilino žmonių vargą, pasėjo sielose nepasitikėjimą sava valstybe. Ir į labdaros dieną susirinkusių motinų veiduose nedaug buvo matyti džiaugsmo. Dauguma jaunos, auginančios po 3-4 vaikus. „V.L.“ fondo vadovės dr. Reginos Švobienės mintys, jų sunkaus gyvenimo atjauta šiek tiek praskaidrino susirinkusiųjų veidus. Ir viešnios pakviestos nuoširdžiam pokalbiui, pamazėli prabilo...

Ir apie bedarbystę, ir apie pilstuko upes, skandinancias jaunus vyrus ir net vaikus. Apie moterį, užmušusią savo vyrą bulvių lauke, apie nužudytą sugyventinį. Kraupios tos istorijos, išrašytos šioje nuošalioje Lietuvos atkarpeleje.

— Bet kam gi rūpi mūsų skausmas? Su juo gulamės, su juo keliamės...

Atsiduso motina ir pravirko.

Išgirdome Žaugėniškių kaimo nedalią. Taip, tikrą nedalią! Prieš trejus metus po melioratorių darbų išseko šuliniai. Neliko ne lašo nei vasarą, nei žiemą. Ką gerti? Kuo prausti? Šeši kaimo namai, net septyni jame gyvena vaikai, deka, tik du vyrai. Ir tie ne per stipriausi.

— Pastovi prie šulinio, pavirki. Koks nors praeivis iš Šapališkių kaimo pasijuokia: „Verk, verk, ašarų priverksi“. O jei ašaros virstų vandeniu, Žaugėniškių motinos akis išverktų. Kad iš to melioracijos griovio nereiktų kasdien taisyti vandens. Arba su bironu ratais dardėti kelis ar keliolika kilometrų.

Kaimas be vandens? Joniškio seniūnas Rimantas Verbaitis patvirtino: tokie melioracijos padariniai... Kas juos įveiks, kaip galima būtų įveikti? Seniūnas negalėjo atsakyti. Atseit, taip yra ir taip bus. Tačiau dr. Reginos Švobienės nuomonė buvo kita: būtina ieškoti išeities. Negalima palikti moterų, senelių be vandens. Argi daug reikėtų lešų, šiam reikalui? „Mes niekam nerūpime. Kolchozams buvome geros, kol jėgas iščiulpė, vyrai invalidais tapo. O dabar kam rūpės tas vandenis? — tyliai kalbėjo žaugėniškė, kviesdama „Valstiečių laikraščio“ atstovus dažniau lankytis jų kraštuose.

Iš seniūnijos skubėjome į mokyklą. Joniškio vidurinėje mūsų laukė direktorė Janina Girulskienė, pedagogai. „Valstiečių laikraščio“ skaitytoja ir būclė Valerija Ilgevičienė sakė: „Kiekvienas „valstiečio“ numeris mūsų mokykloje lau-

Kavarsko miestelis.

Nuotr. Viktoro Kapočiaus

kiamas ir skaitomas. Jame visos Lietuvos alsavimas, praeitis ir šiandiena. Tik nepalūžkite, nepervarkite su labdara...

Nejučia išplieskė pokalbis, ar reikalinga labdara? Ar ji neugdo tinginio, lėtadarbio? Vieni sakė vienaip, kiti — kitaip. Buvo prisiminta priekario Lietuva, kai ūkininkai, sudeję pinigų, į mokslus išleisdavo gabiausius kaimo vaikus, kurie vėliau tapo išimties mokslininkais ir išgarsino mūsų valstybę pasaulyje. Ar ne panašia nuostata vadovaujasi ir „Valstiečių laikraštis“, mokėdamas neturtingų tėvų vaikams stipendijas, steigdamas amatų klases mokyklose?

II klasės mokytoja Danutė Pocienė kvietė savo kolegas iš artiausio pažvelgti į kaimo žmogų, padėti jam sunkiame varge. Ne materialiai, bet dvasiškai. Argi galima juos palik-

ti likimo valiai. Danutė subūrė kaimo šokėjus, dainininkus, kurie šeimomis ejo į repeticijas ir kartu su mokytoja švencė Velykas, Kalėdas, Vasario 16-ąją, Kovo 11-ąją, kitas religines bei istorines šventes. Mokytojos dėka nemažai žmonių, užuot girtuokliavę, tapo saviveiklininkais, visai kitu žvilgsniu ėmė matuoti gyvenimo vertybes. Kitaip jie dabar žvelgia ir į savo valstybės ateitį.

„Juk tai irgi labdaros forma. Tai — dvasinė labdara“, vėliau mokytojos mintis apibendrino dr. Regina Švobienė, kviesdama visus pedagogus giliau pažvelgti į mokinių akis, kurių atšvaituose jų šeimų paveikslai — motinos ir tėvo gyvenimo būdas. Pamaitinti kiekvieną, nuraminti, priglausti... Ir eiti tuo keliu, kuriuo eina mokytoja Danutė Pocienė, aukodama laisvalaikį tėvų apšvietai ir kaimo gaivi-

nimui. „Tikiu, kaimas prisikels. Jis jau keliai, — sakė direktorė Janina Girulskienė. Kaip nesi-kels, jei čia dirba tiek talentingų pedagogų, kaip Daiva Razmytė, Jolanta Liubeckaitė, Genutė Baltruškevičiūtė, Janina Kavaliūnaitė, Jadvyga Macėvičienė. Klausėmės jų minčių, jų požiūrio į gyvenimą ir politiką. Ir linkėjome: skleiskite šviesą, mieli mokytojai! Kelkite žmogų, sakykite jam — dangaus žydrinė priklauso Lietuvai. Tereikia tik išvalyti žemę nuo komunizmo apnašų! Bernardas Šaknys

TIK DU ŽINGSNIAI IKI KATEDROS

Vilniuje, prie pat Katedros aikštės, atidarytas naujas viešbutis „City Park Hotel“. Kaip rašo „Respublikos“ priedai „Fiesta“, viešbutyje yra 32

CLASSIFIED GUIDE

S K E L B I M A I

IVAIRUS

ELEKTROS ĮVEDIMAI – PATAISYMAI
Turiu Chicago miesto leidimą. Dirbu užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
773-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

LIETUVIS, lauko priežiūros darbu (landscaping/maintenance) bendrovės savininkas, Washington, D.C., leidimo darbininkas, kuris galėtų atlikti lauko priežiūros darbus. Pradinis mokestis \$6 į valandą. Galima dirbti 10-12 valandų per dieną su viršvalandžiais. Reikalingas darbo leidimas. Suteikiamas pigus butas – \$130 mėnesiui. Kreiptis tel. (202)244-2373.

AUTOMOBILIO, NAMŲ, SVEIKATOS, IR GYVYBES DRAUDIMAS.
Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr. Aukšė S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. (708) 424-8854
(773) 581-8854

Ieškau pigiai pirkti arba veltui gauti naudotą, veikiantį šaldytuvą.
Tel. 773-737-4136
arba 630-493-1767.

Išnuomojamas 5 kamb. 2 mieg. apšildomas butas.
Richmond Ave.
netoli 51st St.
Tel. 773-476-7394.

NEKILNOJAMO TURTO

GREIT PARDUODA
RE/MAX REALTORS
(773) 586-5959
(708) 425-7160
RIMAS LSTANKUS
• Greitas ir sąžiningas pataravimas
• Nuosavybių įkainavimas veltui
• Perkame ir parduodame namus
• Pensininkams nuolaida

STASY'S CONSTRUCTION
Stalio darbai, rūšių, vonių ir virtuvų įrengimas; priestatai; keramikos plytelės; „sidings“, „soffits“, „decks“, „gutters“, plokštės ir „shingle“ stogai; cementas, dažymas.
Turiu darbo draudimą.
S.Benets, tel. 630-241-1921.

Puiki progą moterai, teisėtai atvykusios į JAV, mokančios virti ir namų ruošos darbus, įsikurti šiame krašte.
Rašykite: Villa St. Joseph
P.O.Box 155
Thompson, IL 60277

Noriu pirkti '90-'92 m. pravažiavusio iki 80,000 mylių Chevrolet markės arba kitos amerikiečių firmos gamybos automobilį.
Skambinti Rimui po 7 v.v. tel. 773-643-9523.

numeriai ir baras, prabangūs numeriai įrengti per du aukštus. Verslo klausimams aptarti įrengta konferencijų salė su modernia įranga. Viešbutyje yra suomiška pirtis su baseinu. Svečių mašinos saugomos uždareme kieme.

Bare šeimininkauja puiki vi-rėja, keletą metų dirbusi Vo-kietijos viešbučio restorane.

Šiame bare gaminamų amerikiečių picų kokybė gerai vertina net patys amerikiečiai.

Naujojo viešbučio adresas Vilniuje — L. Stuokos-Gucevičiaus gatvė 3.

Darbai iškalbingesni už geriausią kalbą.

Lietuviai už David J. Shestokas U.S. Representative Respublikonas

Š.m. kovo 17 d. įvyksta pirminiai rinkimai į JAV Atstovų rūmus. Kandidatuoją lietuvis respublikonas

David J. Shestokas – vienintelis kandidatas, kuris pasisako už Lietuvos priėmimą į NATO ir remia JAV imigracijos įstatymus, kurie sujungtų imigrantų šeimas. Jis taip pat yra daug pasidarbavęs Lietuvos teisinės sistemos tobulinimui.

apylinkeje, arba negalite balsuoti, raginkite kitus tos apylinkės gyventojus balsuoti už David J. Shestoką – geriausią kandidatą, nes jis:

- yra Illinois valstijos prokuroro asistentas ir veda bylas prieš kriminalistus;
- bandys pravesti, kad JAV sienos būtų uždarytos narkotikų prekybai;
- sudarys galimybes žmonėms gauti išsamią pagalbą sveikatos apdraudos reikaluose.

Visi turėtų balsuoti pirminiuose respublikonų rinkimuose. Jūsų balsas nulems, kas bus išrinktas JAV Kongreso atstovu.

13-toji rinkiminė apylinkė yra respublikonų apylinkė. Asmuo,

kuris laimės pirminius rinkimus kovo 17 d., bus sekantis JAV Kongreso atstovas. Jei gyvenate 13-toje apylinkeje, balsuokite už David Shestoką kovo 17 d., kad turėtumėte lietuvių atstovą JAV Atstovų rūmuose!

Mums reikia jūsų pagalbos! Mums reikia savanorių, kurie galėtų paskambinti lietuviams ir išdalinti pirminių rinkimų literatūrą.

Šio kandidato laimėjimą nulems Amerikos lietuviai ir jų draugai! Savanoriai talkininkai prašomi skambinti: tel. 815-741-5800.

Išrinkime David J. Shestokas 1998 m. kovo 17 d.

LIETUVIAI, REMKITE LIETUVI SHESTOKĄ!

Vardas, pavardė:
Adresas:
Miestas: Tel.
Zip Code:
Auka: ☐ \$25 ☐ \$75 ☐ \$150 ☐ \$500 ☐ \$ kt.
Čeki, pašto perleida rašyti: Shestokas for Congress, P.O. Box 36, Lemont, IL, 60439.
(Aukos turi būti tik iš asmeninių santaupų; čekiai su parašu, adresu, tel.)

Paid for by Shestokas for Congress Committee, 815-741-5800
(A Copy for Our Report is or will be filed with the FEC and the Illinois Election Board and Available for Inspection)

(iškirpkite ir pasiųskite šiandien!)

David J. Shestokas su Birute Vindašiene, JAV LB Višnio vakarų apygardos pirmininke

13-tąją rinkiminę apylinkę sudaro 34 miestai:

Aurora
Bolingbrook
Burr Ridge
Clarendon Hills
Crest Hill
Darien
Downers Grove
Eola
Glen Ellyn
Hickory Hills
Hinsdale
Joliet
(Zip Codes 60431, 60432)
Lemont
Lisle
Lockport
Lombard
Naperville
Oak Brook
Oak Brook Terrace
Orland Hills
Orland Park
Palos Heights
Palos Hills
Palos Park
Plainfield
Romeoville
Shorewood
Tinley Park
Warrenville
Westmont
Wheaton
Willowbrook
Willow Springs
Woodridge

David J. Shestokas kalba Vasario 16-tosios minėjime, Pasaulio lietuvių centre, Lemont, IL

REMĖJAI

Helena Alekna	Vytenis P. Kirvelaitis	Valentinas Ramonis
Danutė Ankutė	Kęstutis Krisciūnas	Lidija Rasutis
Algis J. Ankus	Ligija Krisciūnas	Vytenis Rasutis
Stanley Balzekas III	Banė Kronienė	Audrius T. Remeikis
Jora Bakaitienė	Romas Kronas	Petras Remeikis
Algis Bakaitis	Valentinas Krumpelis	Nijolė Remeikis
Eugene Bartkus	Nijolė Kupstas-Byla	Tomas Remeikis
Danguolė Bartkus	Albinas Kurkulis	Bronius Sharpe
Nida Bichnevičiūtė	Robertas Kuzas	Kazytė Shestokas
Aldona Brazis	Antanas Mankus	Tomas Shestokas
Algirdas Brazis	Jonas Maliotis	Jill Shestokas-Horist
Jonas Činkus	Bruno Matelis	Ramona Steponavičiūtė
Dalia Dundziliene	Ginutis Matutis	Rasa Stropus
Dave Gaidas	Linas Meilus	Romanas Stropus
Loreta Gaidas	Teresa Meilus	Tadas Stropus
Alberto Glavinskas	Laura Mikutis	Algirdas Šaulys
Laima Glavinskas	Juozas Mikutis	Jonas Vainius
Vytautas Jasinevičius	Bronius Nainys	Sigitas Vaznelis
Kęstutis Jecius	Regina Narušis	Dr. Karolis S. Venkus
Dalia Jodwalis	Algirdas Ostis	Juozas Venkus
Kęstas Jodwalis	Patricia Palauskas	Robertas Vidomos
Pranas Jurkus	Darius Polikaitis	Birutė A. Vindašienė
Robertas Keželis	Edvardas Papartis	Linas Vicius
Linas Kelečius	Vytas Papartis	Milda Vicius
Ramunė Kelečius	Ritas J. Pavilonis	Stella Vicius
Albertas Kerelis	Paulius Pavlus	Stepas Vicius
Justinas Kirvelaitis	Darius Povilaitis	Robertas Vitas
Vilunė Kirvelaitis	Romualdas Povilaitis	Algis Voelyius
Malvina Kompikis	Robertas Ralis	Frank Zapolis
		S. Povilas Žumbakis

Kauno Medicinos akademijos ortodontijos klinikos darbuotojai. Iš k. I eil.: dr. S. Kupcinskienė, dr. R. Damsienė, dr. Alė Gaidytė, dr. J. Tercionaitė. Antroje ir trečioje eil. — dantų technikai ir kiti klinikos darbuotojai. Jų tarpe II eil. trečias iš kairės — klinikos vadovas doc. Antanas Sidlauskas. Kliniką atidaryta 1997 m. rugpjūčio 5 d.

IŠSIMOKSLINĖS JAUNIMAS — LIETUVOS ATEITIS

Pokalbis su Algimantu Šventicku, Vilniaus Žemynos gimnazijos direktoriumi.

Algimantas Šventickas, eilias Žemynos gimnazijos direktoriaus pareigas, buvo atvykęs į Lietuvistikos tyrimų ir studijų centrą rinkti žinių iš čia esančių archyvų, besirušdamas daktarato laipsniui. Gyvendamas prof. dr. Jono Račkausko Tyrimo centru skirtuose namuose, turėjo galimybę dalyvauti X Mokslo ir kūrybos simpoziume.

— **Kokią išpūdį Jums padarė X Mokslo ir kūrybos simpoziumas?**

— Simpoziumas padarė didelį išpūdį, nes čia susirinko mokslininkai ir kultūrininkai iš daugelio valstybių. Čia buvo galimybė Lietuvos mokslininkams pabendrauti su išeivijoje išaugusiais mokslininkais ir surasti bendrą kalbą tolimiesiems abipusiam bendradarbiavimui. Man rūpėjo švietimas, todėl kituose skyriuose neteko giliau įsijungti. Švietimo skyrius buvo plačiai išnagrinėtas, dalyvaujant net Lietuvos Švietimo ministru dr. Z. Zinkevičiui ir daugeliui kitų asmenų, kuriems rūpėjo švietimo reikalai dabartinėje Lietuvoje.

— **Jums teko aktyviai dalyvauti švietimo skyriuje. Kokį skirtumą pastebėjote tarp Lietuvos ir Amerikos vidurinių gimnazijų programų?**

— Simpoziume skirtumai tarp Lietuvos ir Amerikos aukštesniųjų mokyklų nebuvo svarstomi, nes nebuvo užtek-tinai laiko.

Man asmeniškai teko aplankyti keliolika Amerikoje veikiančių aukštesniųjų mokyklų, tiek valdiškų, tiek katalikų bendruomenių išlaikomų. Teko pastebėti didelius skirtumus tarp mokslinių reikalavimų mokyklose, esančiose skirtingose miesto dalyse. Juo turtingesnė apylinkė, tuo geresnė buvo mokykla.

Aplankiau Cleveland mergaičių aukštesniąją mokyklą, vedamą katalikų bendruomenės. Taip pat lankiau Čikagos priemiestyje esančią mokyklą. Abiejose pastebėjau aukštą akademinį reikalavimą. Į šias arba panašias mokyklas mokiniai priimami tik atrankos keliu. Jos nieko nesisiskiria nuo Lietuvos gimnazijų. Teko lankytis vienoje Detroito valdiškoje mokykloje, kuri man atrodė daugiau panaši nei į mokyklą, bet į patal-sos namus, nes koridoriuose stovėjo policininkai, o pro duris įeinantieji buvo tikrinami aparatais. Turiu pasidžiaugti, kad Lietuvoje to dar nėra.

— **Jūs einate gimnazijos direktoriaus pareigas. Kuo gimnazija skiriasi nuo vi-**

durinėsios, 12 metų, mokyklos?

— Skirtumas yra tik dėl mokslinių žinių pateikimo. Šiose mokyklose didelis dėmesys kreipiamas į matematika, chemiją, biologiją, literatūrą ir kalbas. Mokiniai pas-kirstomi pagal tai, ką jie no-rėtų studijuoti, baigę gimnazi-jas. Žinios pateikiamos labai plačiai. Tad jaunuolis, baigęs gimnaziją, neturi sunkumų įstoti į universitetą pagal no-rimą studijuoti šaka.

— **Kodėl Lietuvoje yra tik 42 gimnazijos, šalia kitų 1,200 vidurinių mokyklų?**

— Gimnazijų skaičius yra ri-botas tik dėl to, kad reikalau-jama daug mokslo žinių iš mo-kinių, o juo labiau iš dės-tojų. Šios gimnazijos yra tikri-namos kas 4 metai aukštųjų mokslo įstaigų ir vertinami mokinių moksliniai pasiekimai. Dėstytojai yra aukšto išsilavinimo, sugeba žinias perduoti savo mokiniams. Šio-se gimnazijose dėstytojų atly-ginimai yra daug aukštesni, kas įgalina gauti aukšto išsi-lavinimo mokytojus. Į gimna-zijas mokiniai priimami, tik patikrinus jų mokslinį pasi-ruošimą.

— **Ar yra gimnazijų mažesniuose miesteliuose?**

— Yra. Jų mokslo lygis kar-tais aukštesnis negu kai kurių didžiųjų miestų. Paprastai kaimų, miestelių vietovėse veikia tik vidurinės mokyklos. Reikia pabrėžti, kad dabar Lietuvoje organizuojami egzami-nų centrai, kuriuos organi-zuoja Pedagogikos institutas. Šiuose centruose mokiniai gali laikyti baigiamuosius viduri-nių bei gimnazijų egzaminus ir taip pat egzaminus į aukš-tąsias mokyklas. Gavus iš šių centrų brandos atestatą, jo-kį sunkumų nėra įstoti į uni-versitetus.

— **Ar yra pripažįstami Lietuvos mokyklų atestatai už Lietuvos ribų?**

— Lietuvos Švietimo minis-terija yra susitarusi su kitų kraštų mokslo įstaigomis dėl išduotų pažymėjimų pripažį-nimo. Pavyzdžiui, iš mano va-dovaujamos gimnazijos, kelio-lika mokinių studijuoja Ame-rikos, Danijos, Vokietijos bei Skandinavų kraštų universi-tetuose.

— **Ar vyksta tarpmokykli-nis bendradarbiavimas su užsienio mokyklomis?**

— Bendradarbiavimas yra, nors ne visos mokyklos už-meza ryšius su kitų kraštų moksleiviais. Mes siunčiame savo mokinius pasikeitimo būdu. Kadangi mano vadovau-jamoje gimnazijoje yra moko-mos anglų, ispanų, italų, prancūzų, švedų ir vokiečių kalbos, todėl palaikome ryšius su šiomis ir kitomis valsty-

bėmis. Lietuvos moksleiviai ar-tai būtų gimnazijos, ar bendro lavinimo vidurinės mokyklos, įsijungia į tarptautinius kon-kursus ir parsiveža pirmąsias, antrąsias bei trečiąsias vietas. Stebint kitų kraštų reikalavi-mus vidurinėms bei gimnazi-joms, Lietuvos mokyklos yra aukšto mokslo lygio.

— **Tenka išgirsti, kad kai kuriose Lietuvos mokyklose mokiniai ugdomi būti pasaulio piliečiais, vengia ma patriotinio auklėjimo, nesvenciamos tautinės bei valstybinės šventės. Ne visos mokyklos remia reli-ginį ir moralinį auklėjimą.**

— Iš dalies čia yra dalelė teisybės, bet daugelyje moky-klių patriotinis auklėjimas stip-riai ugdomas. Gimnazijose ir vidurinėse mokyklose yra pas-kirtos valandos religiniam bei patriotiniam ugdymui. Moki-niai, kurie nėra katalikai, turi lankyti etikos ir moralės iš-laikymo pamokas. Mokyklos stengiasi įdiegti jaunimui meilę tėvynei, artimui ir religijai. Reikia taip pat atminti, kad mūsų mokyklose yra dar ne-mažas skaičius vedėjų ir peda-gogų, likusių iš komunistinių laikų. Nors jie nedraudžia mo-kyti aukščiau paminėtų dorybių, bet ir neskatina arba nesudaro sąlygų. Reikia taip pat įsisąmoninti, kad Vakarų moralinis nuosmūkis, ateinan-tis per radiją, televiziją, por-nografinę literatūrą, turi daug įtakos į jauno žmogaus auklė-jimą.

Į jaunuolių auklėjimą, šalia mokyklos, jaunimo organiza-cijų, daug įtakos turi ir tė-vų požiūris į aukščiau paminėtas dorybes. Reikia pastebėti, kad kai kurie mūsų visuomenės asmenys nepasizymi geromis dorybėmis ir savo elgesiais nuodija jaunų žmonių sielas. Mokyklos, nors ir stengiasi sėti gerą sėklą, bet išorinės įtakos, kartais paima viršų. Manysčiau, kad to neišvengia ir kitų kraštų jaunimas.

Baigiant pokalbį, norisi už-tikrinti skaitytojus, kad Lietu-vos mokyklose yra ugdomas patriotizmas, su labai mažu-mis išimtimis — nelietuviš-kose vietovėse. Mokyklose yra paminimos partizanų kovos, trėmimai, sausio 13 d. įvykiai ir Nepriklausomybės paskelbi-mo šventės.

— **Dėkojame už pokalbį ir pasidalinimą žinių apie Lietuvoje veikiančias aukštesnias mokyklas. Linkime, grįžus į Lietuvą auklėti jaunimą, būti ne tik pažangiais moksle, bet taip pat gerais patriotais ir do-rais visuomenės nariais. Lietuvos ateitis yra tik iš-simokslinuso jaunimo ran-kose.**

Kalbėjosi A. Pauzolis

MK SIMPOZIUMAS „MOKSLO LIETUVOJE“

Oro paštas neseniai atskrai-dino 1997 m. gruodžio ir 1998 m. sausio „Mokslo Lietuvos“ keturis numerius per kuriuos drikiasi straipsnių ciklas, pa-vadinamas „Pasaulyje — kaip savo namuose“ — Pasaulio lie-tuvių Dešimtojo mokslo ir kū-rybos simpoziumo Čikagoje ai-dai. Rašo Lietuvos mokslini-nių laikraščio, leidžiamo du kartus per mėnesį, einancio nuo 1989 m., vyriausias re-daktorius Gediminas Zemlic-kas, kuris, kartu su kitais 75 mokslininkais iš Lietuvos, da-lyvavo X Mokslo ir kūrybos simpoziume 1997.11.26-30 Či-kagoje.

Straipsnių ciklas tęsiasi per tris numerius, pajavirintas gausiomis vyr. redaktoriaus nuotraukomis ir nežinia kiek ilgai dar tęsis, iki dabar „ai-dinti“ tik pirmos dienos išpū-džiams ir vaizdams.

Aprašymai prasideda ke-lione iš Vilniaus oro uosto į Kopenhagą, ten turėtas po-piečio ekskursijas po bibliotek-as, susitikus su kalbininkais, Vilniaus universiteto docen-tės dr. Meilutės Ramonienės parašytas lietuvių kalbos va-dovėlis (anglų kalba) ir nak-vynė prieš pasiekiant dėdės Samo žemę.

Pirmieji malonūs išpūdžiai prasideda sutikimu ir pasis-veikinimais O'Hare oro uoste. Laiko pasikeitimo nuovargį papildo trijų valandų kelionė iš O'Hare į „Seklycią“, važiuo-

jant pro Čikagos centrą, pak-liūvant į Padėkos dienos išva-karių nejudantį judėjimą. „Seklyčioje“ papietavus mie-gas visiems spaudė akis. Deja, dauguma nubalsavo važiuoti į Pasaulio lietuvių centre lau-kiantį Dailės parodos atida-rymą. Autorius ilgiau sustoja parodoje, plačiai aprašo Romo Viesulo kurinius ir Algimanto Kezio nuotraukas, pridėdamas ir savo foto kameros nuotraukas.

Pasaulio lietuvių centrą au-torius pavadino žalia lietuviš-kumo sala, plačiau aprašyda-mas patį Dailės muziejų, PL centre įsikūrusias lietuviškas išlaikymo institucijas ir vei-kiančias organizacijas. Be abe-jų, tai buvo „nauji atradimai“ Lietuvos mokslo žmonėms, nes jų laikraštį vargiai ar kas buvo rašęs apie išeivijos JAV tvirtovę Lemontę — Pa-saulio lietuvių centrą.

Pirmoji simpoziumo diena, susipažinus su „pėstininkų“ kategorija, laukiant kol auto-busus atvažiuos, pradėdama su kalakutu Padėkos dienos pietuose, kurie svečiams pali-ko labai malonų prisiminimą ir žinių papildymą apie Ame-rikos tradicinę Padėkos dieną.

„Mokslo Lietuva“ sausio 23 d. laidoje dėmesys skiriamas po Padėkos dienos kalakuto pietų vykusiam parodų „1941 m. sukilimas“ ir „Rezistencija“ atidarymui, prelegentui Jonui Dainauskui, sausio 21 d. at-

DRAUGAS, trečiadienis, 1998 m. vasario 25 d.

5

šventusiam 94 gimtadienį. Straipsnis plačiai nušviečia J. Dainausko studijų, gyvenimo ir darbų kelią, teigiant, kad: „Atminties, erudicijos, proto skaidrumo J. Dainauskui galėtų pavydyti ne vienas, būdamas net ir daug jaunesnis“. Straipsnyje iškeliamos žymiai platesnė J. Dainausko darbų ir veiklos skalė, negu ji kad yra „Lietuvių Enciklopedi-joje“. Čia jis paminėtas kaip vienas iš akademinės skauti-jos pradininkų Lietuvoje, kaip „darbšti istorijos tyrinėjų skruzdė išeivijoje“. Straipsnis primena, kad J. Dainauskas, betvarkdamas kitų raštus,

pamiršo savo paties rašinius, savo atsiminimus, „nes tų at-siminimų jokiais kitais pa-keisti neįmanoma“. Iš J. Dai-nausko plačiai rašytų Klaipe-dos krašto atgavimo, jo išlai-kymo problemų, straipsnyje aprašytas jo pranešimas apie Klaipėdos krašto atvadavimą, nacių įsigalėjimą, prijungimą prie Reicho ir Niurnbergo teis-mo reikšmę.

Reikia tikėtis, kad tolimesni X Mokslo ir kūrybos simpoziumo aidai skambės „Mokslo Lietuvoje“ ir juos galėsime pa-teikti „Draugo“ skaitytojams.

Br. Juodelis

A.†A. VLADĖ LOTTIE KASELIENĖ-KASSEL

Gyveno Watchung, New Jersey, anksčiau Čikagoje, Brighton apylinkėje.

Mirė 1998 m. vasario 22 d., 12:15 val. p.p., sulauku-si 90 metų.

Gimė Lietuvoje, Ukmergės apskrityje, Obelių kai-me. Amerikoje išgyveno 69 m.

Nuliūdę liko: duklė Loretta Stukas, sūnus Paul, marti Dianelle, mirusio sūnaus Alberto žmona Ann Ma-rie Kassel; anukė Georgianna ir jos vyras Kenneth Macke, anūka dr. Gregory ir Eric Kassel; proanukė Elizabeth Irena Macke ir kiti giminės Lietuvoje.

Velionė buvo žmona a.a. Povilo, motina a.a. Alberto, uošvė a.a. dr. Jokubo Stuko.

Priklausė Šv. Kazimiero seserų rėmėjams.

Velionė pašarvota ketvirtadienį, vasario 26 d. nuo 1 iki 9 v.v. Gaidas-Daimid laidojimo namuose, 4330 S. California Ave.

Laidotuvės įvyks penktadienį, vasario 27 d. Iš laido-jimo namų 9:30 val. ryto bus atlydėta į Švč. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos bažnyčią, kurioje 10 val. ryto bus aukojamos šv. Mišios už velionės sielą. Po Mišių velionė bus palaidota Šv. Kazimiero lietuvių ka-pinėse.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažis-tamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: **duktė, sūnus, anūka, proanukė ir kiti giminės.**

Laidotuvių direkt. Gerald F. Daimid. Tel. 773-523-0440.

A.†A. LINA ŽILINSKIENĖ SCHLEIDERAITĖ

Gyveno Čikagoje, Marquette Parko apylinkėje.

Mirė 1998 m. vasario 23 d., 5:02 val. ryto, sulaukusi 93 metų.

Gimė Philadelphia, PA.

Nuliūdę liko: duklė Zelma Malinauskienė; sūnus Ricardas Fetingis, marti Lydia, Augustas Fetting, marti Elma; aštuoni anūka, trylika proanukų ir kiti giminės Amerikoje ir Lietuvoje.

Velionė buvo žmona a.a. Antano ir uošvė a.a. Petro Malinausko.

Priklausė Tauragės klubui.

Velionė pašarvota trečiadienį, vasario 25 d. nuo 2 iki 9 v.v. Petkus Marquette laidojimo namuose, 2533 W. 71 St. Liuteronų pamaldos 7 val. vakaro laidojimo namuose.

Vasario 26 d., ketvirtadienį, velionė bus pašarvota Lietuvių Ev. Liuteronų Tėviškes parapijos bažnyčioje nuo 9 v.r. iki 10 v.r. Po religinių apeigų 10 val. ryto, velionė bus palaidota ketvirtadienį Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažistamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: **duktė, sūnus, marčios, anūka ir proanūka.**

Laidotuvių direkt. Donald M. Petkus, tel. 800-994-7600.

Mylimai

MAMYTEI

Lietuvoje staiga mirus, nuoširdžiai užjaučiame LB apylinkės „Krantas“ kontrolės komisijos pirmininkę PATAŠIENĘ-CHOMSKYTĘ.

LB apylinkės „Krantas“ valdyba

Žvejas ant Nemžio ežero ledo, Vilniaus rajone. Nuotr. V. Kapočiaus

LIETUVOS PARTIZANŲ GLOBOS FONDUI AUKOJO:

\$500 — Lietuvių Bendruomenės nariai, Waterbury, CT.

\$280 — Kestučio Mikeno ir mamos draugai aukojo a.a. Beatricės Mikenienės atminimui: \$50 Bronius ir Eglė Arai, Antanas Dundzila, Vytas ir Jūra Kokliai, Viktoras ir Ilona Peteriai; \$35 Arvydas ir Onutė Vaisniai; \$25 Algis ir Jūra Bakaičiai; \$20 dr. Arvydas ir Aldona Kudirkai.

\$200 — Antanas Dundzila už 1998 metus.

\$195 — Marijos F.Kuhlmann draugai a.a. Aloyzo Valužio atminimui: \$100 dr. Aldona F. Valis; \$50 Nathalie Paramskas; \$20 Dana Svet ir Marija Miklius; \$15 Rozalija ir Alfonsas Plepys; \$10 Angelė ir Albinas Karniai.

\$100 — Čikagos Tauragės klubo nariai; Apol. Varnelis, Julius ir Frances Pakalkos.

\$30 — a.a. dr. Leono Kriauciūno atminimui aukojo Sigmundas Dailidė.

Partizanų globos fondo valdyba nuoširdžiai dėkoja aukotojams, kad palengvino gyvenimą, grįžusiems iš Sibiro ar kovose praradusiems sveikatą, partizanams.

Aukos siųsti:

Standard Federal Bank Acct #663777
4192 So. Archer Ave. Chicago, IL 60632.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Dr. Dalia (Garūnaitė) ir dr. Linas Sadauskai, gyvenantys Wheaton, IL, susilaukę dukrelės, jau ketvirtą kūdikio šeimoje — jie augina du sūnelius ir dukrelę. Džiaugiasi naujagime jie patys, džiaugiasi ir jų tėvukai: dr. Ona ir dr. Albinas Garūnai, bei močiutė Bronė Sadauskienė. Naujagimę vasario 22 d. pakrikštijo dr. Dalias dėdė prelatas Juozas Prunskis Lianos Onos vardu. Visos čia paminėtos šeimos skaito „Draugą“, tad ir „Draugas“ džiaugiasi, sulaukęs dar vienos būsimos skaitytojos!

Priešvėlykinis susikaupiamas Ateitininkų namuose ruošiamas kovo 14 d. Jam vadovaus kun. Rimas Gudelis, kuris, neseniai atvykęs iš Lietuvos, darbuojasi Šv. M. Marijos Gimimo parapijoje, Čikagoje. Rezervacijas priima I. Polikaitienė, tel. 630-257-2022.

Nijolė Jankutė-Užubalienė išsamiai apibūdins „Skautų aidą“ 75 metų kelių šio jaunimo organizacijos žurnalo 75 metų sukaktuviniame pokylėje š.m. kovo 15 d. 3 val. p.p. vyksiančiame Jaunimo centre, Čikagoje. Bus įdomi programa ir pietūs. Visi kviečiami. Apie dalyvavimą prašoma iš anksto pranešti v.s. Jolandai Kerelienėi, tel. 630-257-2558.

Šv. Antano parapijoje, Cicero, IL, ketvirtadienį, 6 val. vakare bus klausoma išpažintinių lietuviškai, o 6:30 val. vak. bus Kryžiaus keliai, po jų — Mišios.

Ši vakarą (vasario 25 d.), 5:30 val., 5 TV kanalas žada transliuoti reportažą apie prez. Valdo Adamkaus inauguraciją. Reikia tikėtis, kad pažadai bus šį kartą išpildyti.

Čikagos miestas turi naują policijos viršininką Terry G. Hillard, kurį šioms pareigoms parinko miesto meras Richard M. Daley vasario 18 d.

„Draugo“ koncertas, kurį atliks vyrų choras „Ara“ iš Montrealio, ruošiamas kovo 29 d. Jaunimo centre. Ta proga bus išleista programa, į kurią prasidės siųsti skelbimus, tuo pagarsinsite savo verslą ar teikiamas paslaugas ir padėsite padengti koncerto išlaidas. Sveikinimus, reklamą, skelbimus prašome siųsti „Draugo“ administracijai.

Lyana (Ancevičiūtė) ir Andrius Kubilius vasario 6 d. gimė antrasis sūnus — Lukas Antanas. Naujagimiu džiaugiasi vyresnysis brolukas Aleksas, seneliai Algis ir Dalia Ancevičiai, močiutė Karolina Kubilienė, proseneliai Antanas ir Adelė Virbickai bei kiti giminės.

Šiandien, vasario 25 d., Pelenų diena — prasideda Gavėnia. Katalikų Bažnyčia visus tikinčiuosius kviečia susikaupti, daugiau melstis, pasirošti Kristaus Prisikėlimo šventei. Čikagoje lietuvių kalba Gavėnijos pamaldos — Kryžiaus keliai — bus šiose parapijose: Palaimintojo Jurgio Matulaičio, Lemonte, kiekvieną penktadienį, prieš 7:40 val. r. Mišias; Šv. Antano, Cicero, IL, kiekvieną ketvirtadienį, 6:30 val. vak. (po Kryžiaus kelių bus ir Mišios); Šv. M. Marijos Gimimo, Čikagoje, kiekvieną penktadienį, 3 val. p.p.; Marijos Nekalto Prasidėjimo, Brighton Park, Čikagoje, kiekvieną penktadienį, 3 val. p.p.

Dr. Jonas Adomavičius, Chicago, IL, daug padeda savo tautiečiams. Beveik nėra dienos, kad, neseniai iš tėvynės atvykę, tautiečiai pas jį neprastytų pagalbos, ir ją visuomet velniui gauna. Užklaustas, ar nepavargsta, atsakė: „Esiu laimingas, galėdamas padėti kitiems“. Padeda jis ir BALFui, kiekvieno vėjau proga įteikdamas dosnią auką. O dabar ir vel per BALFo 56-to skryčiaus Gage Parke pirmininkę suteikė 1,000 dol. savo asmeninę auką. Dr. Adomavičius dėkingas BALFas, dėkingi bus ir lietuviai, kurie tais pinigais bus remiami.

Lietuviškų blynų pusryčiai bus Šv. M. Marijos Gimimo parapijos salėje kovo 8 d., sekmadienį, po 8, 9:15 ir 10:30 val. r. Mišių.

LB Cicero apylinkės metinis susirinkimas kviečiamas sekmadienį, kovo 15 d. (tuoj po 11 val. Mišių) parapijos salėje. Visi Cicero bei apylinkių lietuviai prašomi dalyvauti, išgirsti valdybos ataskaitą, užsimokėti solidarumo mokesį ir aktyviai dalyvauti savo apylinkės LB veikloje.

GAVĖNIOS PASNINKO TAISYKLĖS

Susilaikyti nuo mėsos privalo visi katalikai, sulaukę 14 metų ir vyresni, Pelenų dieną ir kiekvieną Gavėnijos penktadienį.

Pasninko laikytis privalo visi katalikai, sulaukę 18 metų, bet dar nesulaukę 59 metų. Jis privalomas Pelenų dieną ir Didįjį Penktadienį ir skatinama laikytis ir Didįjį Šeštadienį. Pasninkauti reiškia, kad tą dieną tik vieną kartą pavalgoma stipriai. Galima dar dukart pavalgyti mažiau tik jėgoms palaikyti. (Tie, kurie sveikatos sumetimais — pvz. diabeto ar kitų sutrikimų — negali atgailos vykdyti maisto atžvilgiu, raginami kitomis praktikomis išreikšti atgailos bei atsivertimo dvasią.)

Gavėnijos metu, kuris prasideda Pelenų dieną ir baigiasi Didžiojo Ketvirtadienio vakarą, Bažnyčia rekomenduoja trigrubą discipliną: pasninką, išmaldos davinį ir maldą. Visi tikintieji, kartu su tais, kurie per Velykų šventes ruošiasi priimti Krikštą, yra raginami Gavėnijos metu sąžiningai laikytis visų trijų šių gavėniškų tradicijų. Visiškai apleidimas gavėniškos atgailos praktikų arba dažnas jų apleidimas laikytinas rimtu dalyku.

„Gavėnijos šokiadieniai stipriai rekomenduojame kasdien išlaikyti Mišių ir net daržniau pasninkauti, nei nurodyta. Atsižvelgiant į rimtus nepatvirtinamus, kurie šaukiasi ir krikščionių sąžinė visais metų laikais, raginame tikinčiuosius ypač Gavėnijos metu dosniai atsielti į JAV bei pasaulinius šalpos darbus. Mūsų parapija vykdyti atgailą turi tapti priemonė neturtingiesiems gauti savo dalį Dievo dovanų.“ (JAV Vyskupų pareiškimas apie atgailos vykdymą, 1996 m.)

A.Z.

Čikagos Lietuvių Jaunimo sąjunga, pripažindama Vasario 16-sios gimnazijos Vokietijoje svarbą lietuviškojo jaunimo auklėjimui, šios gimnazijos išlaikymo paramai paskelbtą „Vasario vaju“ pratęsia iki š.m. kovo 11-tos dienos. Čikagos Jaunimo s-ga padvigubins visas jaunimo (nuo 18-35m. amžiaus) aukas. Aukos raginame siųsti Čikagos Jaunimo s-gos vardu adv. Vytenis Kirvelaičiui, One East Custer, Lemont, IL 60439-3801.

(sk.)

x TRANSPAK siūnia ir Lietuva siuntinius, pinigų, baldus, komercines siuntas. 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629. Tel. 1-773-838-1050. (sk.)

x Lemonte TRANSPAK įstaigos naujos darbo val., šeštą 9-12 v., sekmą 8:30-1 v.p.p. Tel. 1-630-257-0497. (sk.)

x Yra patogiu ir saugu siųsti siuntinius ir Lietuva per Atlantic Express Corp. Greitas siuntinių pristatymas į namus. \$0.48 už min. skambinantį ir Lietuva. Tel. 1-800-775-7363. (sk.)

x Juozas Bacevičius rūpestingai užpildo „income tax“ formas. Prašome skambinti: 1-708-403-7334. (sk.)

x Gediminas Pranskevičius, sąžiningai ir greitai užpildo pajamų mokesčių (income tax) formas. Reikalui esant atvažiuoja į namus. Tel. 708-656-2550 arba 773-935-0472. (sk.)

x TCF National bankas ieško gabiių, energingų tarntautojų dirbti asmeninių pasukų (consumer lending) sky-

riuje. Bankas apmokys ir paruos naujoms pareigoms, kurios bus susisiekimas su klientais, pasukų pristatymas ir išaiškinimas. Geras atlyginimas, „bonus“, draudimas ir gera proga karjeros išvystymui. Resume paštu ar faksu siųsti adresu: TCF National Bank Illinois Consumer Lending, Attn: Karlon Uhm, Vice President, 4192 Archer Avenue, Chicago, Illinois 60632, fax: (773) 847-1189. (sk.)

x Siuntiniai ir Lietuva bus laiku pristatyti Velykoms, jeigu atvešite juos į Baltia Express Co. iki kovo 11 d. Baltia Express, 8327 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60652, tel. 1-800-SPARNAI arba 1-800-772-7624. (sk.)

x A.A. Irenos Karalienės Vaitkienės atminimą pagerbami, jos buvę kaimynai ponias ponas Anthony Morano, paauguko \$50 Lietuvos našlaičiams. Pridedant auką prie ankščiau šia proga aukotų — iš viso susidaro \$510. Reiškiamie užuojautą velionės artimiesiems, o aukotojus dekojame! „Lietuvos Našlaičių globos“ komitetas, 2711 W. 71 St., Chicago IL 60629. (sk.)

Redaguoja J. Plačas. Medžiagą siųsti: 3206 W. 65th Place, Chicago, IL

Jaunas Kristus savo globejų tarpe. Nezinomo dailininko kūriny

GAVĖNIOS PRADŽIA

Šiandien katalikų Bažnyčia švenčia Pelenų dieną. Bažnyčioje vyksta pamaldos, kurių metu kunigas paženkliną galvas pelenais, tardamas: „Dulkė esi ir į dulkę pavirsi“. Tai reikšmingi žodžiai, į kuriuos nedaug kas atkreipia dėmesio. Tai mūsų likimas. Kiekvienas miręs pateks į žemę ir ten per laiką virsts tos žemės dalimi. Tik siela liks amžina ir keliaus ten, kur Dievas jai bus paskyręs vietą. Anksčiau lietuviai pagarbiai praleisdavo Gavėnią, dabar ir bažnyčia yra daug lengvatų paskelbusi, tačiau pagrindinių principų nėra atsisakiusi. Štai ką mūsų tautosaka sako apie Gavėnijos pasninką: „Atsikeli, budavo, Papelčių (Pelenų dieną), pavalgai bulvinės košės su kanapėmis, pirtį apsiprausi ir lauki Velykų, kada vėl gausi atsigavėti mėsos kąsnelį“ (Druskininkai). Užgavėnių naktį vyksta kova tarp Lašinskio ir Kanapinskio. Kanapinskis nugalė Lašinskį ir uždraudžia valgyti lašinius (mėsą). Velykų subatą (šeštadienį) vėl jie mušasi ir nugalė Lašinskis (Marijampolė). Gavėnijos metu reikia daugiau laiko skirti maldai ir religinių knygų skaitymui, kurios retai būna lentynose pajudinamos. Kam trūksta religinio turinio knygų, gali kreiptis į „Draugą“, visi bus aprūpinti.

Paulius Navickas, Raudondvario pradžios mokyklos 4c klasės mokinys

DIEVE, AŠ TAVE MYLIU

Pradėjusi eiti į mokyklą, išmokau daugiau poterių, emiau pati skaityti „Kregždutę“, o anksčiau ją man skaitė mano sesutė.

Pažįstu mergaitę Renatą ir jos broliuką Artūrą. Jų tėvelis buvo avarijoje, o vėliau tragiškai mirė ir jų mama. Vaikai liko našlaičiais, ir aš negalėjau suprasti, kodėl Dievas juos nuskraudė. Man kilo daug klausimų, į kuriuos atsakė tikybės mokytoja ir seselė Rimutė. Jos man paaiškino, kad Dievas mus visus myli ir rūpinasi mumis, bet kartais kai kurie žmonės palūta. Juk ir žmogaus laistomi, prižiūrimi augalai ne visi prigyja, auga... Našlaičiai neatsidūrė vaikų globos namuose, nes jiems padeda dėdė (o gal Dievas). Mano tikėjimas stiprėjo.

Neseniai susipažinau su dviem mergaitėmis — dvynekėmis, kurias slepia gyvenimo sunkumai. Mudvi su sesute padėjome joms atsistieiti.

Ir jos dabar ieško Dievo. Tomis mergaitėmis nesitūpinu tėveliai. Jos gyvena pas močiutę. Anksčiau jos turėjo du broliukus, bet vienas penkiametis broliukas buvo avarijoje, o antras, trijų metų, buvo įvaikintas, paimtas iš globos namų ir išvežtas iš Lietuvos. Mergaitės gyvena iš santaupų, stipriai semiasi viena iš kitos, tikėdamos Dievo pagalba.

Aš labai noriu prieiti pirmos Komunijos, bet mokytoja sako, kad galėsiu tik tada, kai būsiu trečioje ar net ketvitoje klasėje.

Aš žinau, kad Dievas rūpinasi mumis visais. Jis yra mūsų šviesa. Mes kiekvienas turime eiti tikėjimo ir vilties link.

Neringa Makselytė, Utenos Kraštos vidurinės mokyklos III klasės mokinė. Lietuva.

LAPĖ IR VARNAS

Kas džiaugiasi, klastingais žodžiais giriamas, paskui pirštus grauž veltui, skaudžiai nubasas. Pagriebęs nuo palangės sūrį,

Fėfėfėfė ZVAIGŽDUTĖ

Isteigtas Lietuvių Mokytojų Sąjungos Čikagos skyriaus

GALVOSŪKIO NR. 68 ATSAKYMAS

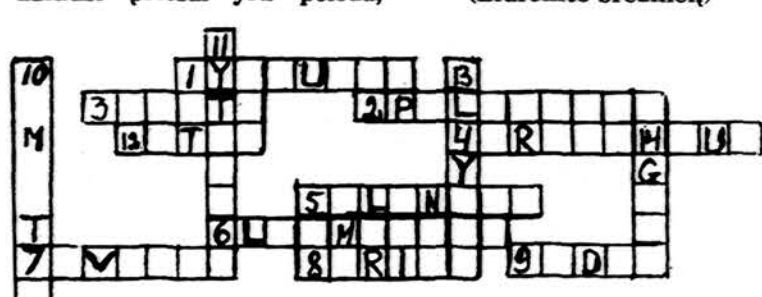
Vytautas — Vyta

GALVOSŪKIO NR. 70 ATSAKYMAI

1. Karalius Mindaugas apsikrikštijo 1251 metais, pradžioje tų metų, o Klaipėda buvo įkurta 1252 metais. 2. Visoms Saulės planetoms besisukant apie savo ašį prieš laikrodžio rodyklę, viena planeta — Venera-Venus sukasi kaip laikrodžio rodyklę (E. Brit. 22-976-917, Chicago, 1968; žiūr. retrogradacija, Webster's III New Internat. Dict. 2:1940). 3. Neskaitant žmogaus, „šikšnosparnio“ didžiausi priešai yra pelėda,

kiaunė, šeškas, rudosios žiurkės ir katės (E. Brit. 3-265-270, Chicago, 1968; L.E. 24-487-488, Boston, 1961; M.L.T.E. 3-396, Vilnius, 1971). 4. Šv. Rašte „avinėlis“ yra minimas 7 kartus dažniau, negu „kiaulė“. 5. Lotynų kalboje „accordare, accord“ reiškia „sirdingai“ arba „heart to heart“. Platesnė prasme, itakojant prancūzams, vokiečiams ir anglams, šis žodis emė reikšti kelių muzikos tonų darnų sąskambį. Iš šio žodžio vėliau išsivystė „akordeonas“ (J. Ayto's Dict. of Word Origins, p. 4, N. Y., 1991); Tarptautinių žodžių žodynas, 27 psl., Vilnius, 1969).

GALVOSŪKIS NR. 86 (Žiūrėkite brėžinį!)

medyje aukštai ketino (ruošėsi) varnas pasisotinti. Pamačiusi lapę ji pradėjo šnekinti: „Kas per gražumas tavo išvaizdos! Kas per plunksnelių varno žaizdavimas! Jei pagiedotumei man, visus paukščius pranoktumei!“ (pralenktumei). Ir štai kvailys, norėdamas pasirodyti, iš snapo surį išmetė. Tą pačią akimirką godžiais dantimis ji apgavikė pagriebė. Tada apgautas emė tas kvailys dejuoti. Matyt, už viską protas mums svarbiau, nes apsukrus lengvai padorų gali pergalėti.

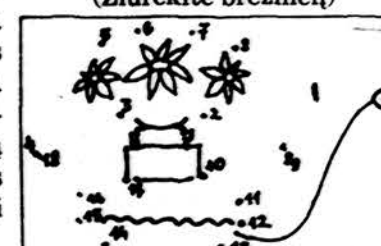
Fedras

Prisiminkite ir įrašykite tra-giškomis sausio įvykių dienomis žuvusių Laisvės gynėjų tik vardus (be pavardžių).

(5 taškai)

Sudarė 7 kl. mokinys Ignas Račiūnas iš Vilniaus

GALVOSŪKIS NR. 87 (Žiūrėkite brėžinį!)

Sujunkite taškus, sužinosite, kaip atrodo nupieštas piešinėlis.

(5 taškai)

Sudarė 8 kl. mokinė Aistė Sabaitytė iš Druskininkų

GALVOSŪKIS NR. 88

Mes esame karaliai, o kai pakeisi vieną raidę, mes būsim papuošalai, kuriuos mielai dėvi mergaitės. Kas mes esame?

(5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 89

Ne visi žmonės kalba gryną lietuvių kalbą, kartais pasiskolina žodžių iš kitų kalbų ir pasidaro nebegryna. Aš surašiau penkis sakinius, į kuriuos yra įmaišyti svetimų žodžių. Tuos svetimus žodžius pabrūkite ir parašykite sakinius gryną lietuvių kalba: 1. Ar tau patinka šitie klekai? 2. Nebodamos lietaus moterys išėjo grybauti. 3. Nueik į sklepą bulvių. 4. Karve, tu man vakar lenciogą nutraukei. 5. Raktas bus po vazoniku. Galite pasinaudoti žodynu ir su vyresniaisiais pasikalbėti.

(5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 90

Lietuvių kalboje yra žodžių, kurie nevartojami daugiskaitoje, pvz. spauda. Surašykite žodžių — daiktavardžių, kurie vartojami tik vienasakais linksnys. Iki 10 žodžių, gausite 5 taškus, o už 10 ir daugiau gausite 10 taškų. Pasi-stenkite!

Atsiuntė kun. dr. E. Gerulis

S K E L B I N I M A I

x Galiu padėti legaliai gauti „SOC. SECURITY“ kortelę, vairavimo leidimą (driver's license) ir vizų pratesimą. Ed. Šumanas, tel. 1-708-246-8241. (sk.)

ADVOKATAS GINTARAS P. ČEPĖNAS 6436 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60629 (1/2 bl. į šiaurę nuo Balzako muziejaus) Tel. 773-582-4500 14325 S. Bell Rd., Lockport, IL 60441 Tel. 708-301-4866 Valandos pagal susitarimą

Advokatas Jonas Gibaitis Civilinės ir kriminalinės bylos 6247 S. Kedzie Avenue Chicago, IL 60629 Tel. 773-776-8700 Darbo val. nuo 9 v.r. iki 7 v.v. Šeštad. 9 v.r. iki 1 v.p.p.

ADVOKATAS Vytenis Lietuvninkas 4536 W. 63th Street Chicago, IL 60629 (Skersai gatvės nuo „Draugo“) Tel. 773-284-0100 Valandos pagal susitarimą